

Vaduguns

Piektdiena ● 2021. gada 9. jūlijus

CENA tirdzniecībā 0,80 EUR

Audzē puķes

6.

Foto - E. Gabranovs

levēl pārvalžu pienākumu izpildītājus

Skaitītāji ar pieredzi. Balsu skaitīšanas komisija gan 1.jūlijā, gan 5.jūlijā bija nemainīga – Ilona Blūma, Imants Slišāns un Sandra Kindzule.

Edgars Gabranovs

Pirmdiens vairāk nekā trīs stundu garumā Balvu novada domes ārkārtas sēdē deputāti izskatīja divdesmit darba kārtības jautājumus, tostarp par apvienoto novadu administrāciju reorganizēšanu, par Balvu novada administrācijas un jaunizveidoto pārvalžu nolikuma apstiprināšanu, kā arī par pārvalžu vadītāju pienākumu izpildītāju iecelšanu. Neizpalika arī citi būtiski jautājumi, piemēram, par atlīdzības noteikšanu.

Jāsecina, ka darbs ārkārtas sēdē visticamāk nevedās tik raiti, kā sākotnēji bija iecerēts, jo ilgstošas diskusijas raijā lēmumprojekti par pārvalžu nolikumiem. Pašvaldības izpilddirektore Daina Tutiņa informēja, ka prioritāri darbs ir koncentrēts uz administrācijas, kā arī pagastu un Viļakas pilsētas pārvalžu izveidi, lai nebūtu pārrāvuma pakalpojumu nodrošināšanā. Ja nolikumu apstiprināšanas process ieilga, tad vienprātība valdīja lemjot par pārvalžu vadītāju pienākumu izpildītāju iecelšanu ar 2021.gada 6.jūliju līdz pārvalžu vadītāju iecelšanai amatā: par Baltinavas pagasta pārvaldes vadītāja pienākumu izpildītāju iecēla Sarmītu Tabori, par Rugāju pagasta pārvaldes vadītāja pienākumu izpildītāju iecēla Arniitu Pugaču, par Lazdukalna pagasta pārvaldes vadītāja pienākumu izpildītāju iecēla Dzidru Šmagri, par Viļakas pilsētas pārvaldes vadītāja pienākumu izpildītāju iecēla Oļegu Kesku. Jāpiebilst, ka uz pārvalžu vadītāju amatiem tiks rīkots konkursss. Uz deputāta Alda Bukša jautājumu, kad tas varētu notikt, pašvaldības speciālisti prognozēja, ka būs nepieciešams aptuveni mēnesis.

Īpašas debates neraijā lēmumprojekts par atlīdzības noteikšanu. Tiesa, deputāts Jānis Trupovnieks vērsa uzmanību uz to, ka pagastu pārvalžu vadītāju pienākumu izpildītāji uz rokas saņems aptuveni 700 euro, kas, viņaprāt, nav adekvāts atalgojums, turklāt katrā pārvaldei darba apjoms atšķiras. Izpilddirektore vietniece Tamāra Locāne paskaidroja, ka šis un citi

jautājumi tiks lemti kompleksi un šobrīd ir pārejas periods. Kāds tad būs amatpersonu un darbinieku atlīdzības apmērs?

Deputāti noteica ar 2021.gada 1.jūliju: domes deputātu stundas darba samaksas likmi par piedāļšanos domes, komiteju un komisiju sēdēs, kā arī par citu deputāta amata pienākumu pildīšanu EUR 6,10; domes deputātu, kuri veic Izglītības, kultūras un sporta jautājumu komitejas, Sociālās un veselības aprūpes jautājumu komitejas, Tautsaimniecības un vides komitejas priekšsēdētāja pienākumus stundas darba samaksas likmi par piedāļšanos domes, komiteju un komisiju sēdēs, kā arī par citu deputāta amata pienākumu pildīšanu EUR 11,59; domes priekšsēdētāja mēnešalgū EUR 2 973; domes priekšsēdētāja vietnieka mēnešalgū EUR 2 256; pašvaldības izpilddirektora mēnešalgū EUR 2 270; pašvaldības izpilddirektora vietnieka administratīvajos un finanšu jautājumos mēnešalgū EUR 2 124 EUR; pašvaldības izpilddirektora vietnieka attīstības plānošanas un nekustamā īpašuma jautājumos mēnešalgū EUR 2 124 EUR. Savukārt Baltinavas, Rugāju un Lazdukalna pagastu, kā arī Viļakas pilsētas pārvalžu vadītāju pienākumu izpildītāju mēnešalgā ar 6.jūliju būs EUR 1 027.

Jāpiebilst, ka novada domes vadītājam Sergejam Maksimovam, tāpat kā pašvaldības speciālistiem, šobrīd ir spraigs darba process. Pirms ārkārtas sēdes viņš tikās ar SIA "Balvi Wood" lielāko īpašnieku Klāvu Olšteinu, lai pārrunātu bijušā Balvu gaļas kombināta teritorijas apsaimniekošanas un attīstības jautājumus, tostarp investīciju lielumu un plānoto jaunizveidoto darbavietu skaitu. Atgādinām, vienošanās jāpanāk par 2,9 miljoniem eiro un 45 darbavietām. "Šī proporcija var mainīties," atlika secināt klātesošajiem sarunās. Laiks rādis, kāds būs galarezultāts. Tiesa, tā pieņemšanai atliek arvien mazāk un mazāk laika...

Nākamajā
Vadugunī

● Latvānu uzbrukums Balviem
Kā iznīcināt indigo augu?

● Vieglatlēti izcīna godalgas
Sporta skolas audzēķnu
sasniegumi

Covid-19

(7.jūlijs)

Balvu novads – 1-5
Alūksnes novads - 1-5
Gulbenes novads - 1-5
Ludzas novads – 1-5
Rēzeknes novads - 10

Vecumu, Vīksnas un Žīguru iedzīvotāji var pieteikties pasta pakalpojumiem savā dzīvesvietā un ērti sev izdevīgā laikā tos saņemt, iepriekš sazinoties ar Latvijas Pasta Klientu centru pa tālruni:

Var pieteikties pakalpojumu saņemšanai

Latvijas Pasts atgādina par iespējām saņemt pasta pakalpojumus klienta dzīvesvietā vairākās administratīvi teritoriālās reformas rezultātā izveidotā Balvu novada teritorijās. Jaunā novada Bērzkalnes, Briežuciema, Egļuciema, Krišjāņu, Kubulu, Medņevas, Naudaskalna, Vectilžas,

27008001 vai 67008001. Saņemot aicinājumu par sūtījuma saņemšanu, šajās teritorijās dzīvojošie adresāti var pieteikt sūtījuma bezmaksas piegādi savā dzīvesvietā.

Lauku labumu tirdziņš Balvos

Atgādinām, ka 10.jūlijā plkst. 9.00 Balvos laukumā pie kultūras nama notiks tradicionālais lauku labumu jeb zaļais tirdziņš.

Klūst par bīskapa ģenerālvikāru

Prāvests Stanislavs Prikulis turpmāk kalpos Rēzeknes Dieva ņēlsirdības draudzē, kļūstot par bīskapa ģenerālvikāru un Rēzeknes dekanāta dekanu. Baltinavas, Šķilbēnu un Tilžas draudzes vadīs prāvests Filips Davidovičs.

Īszīņas

Nedēļas jautājums

Zinaida Loginā

Kā Jūs ietekmē karstais laiks?

GINTS GRĪSLIS, balvenietis:

- Man patik karsts laiks! Var ģērbties viegлāk, nav jāplāno un jābrauc dārgos ceļojumos uz siltajām zemēm, jo tas viss teat - Latvijā. Ja cilvēks nestrādā vai ir atvalinājumā, silto laiku var izmantot saulojoties, var doties peldēties, jo apkārt Balviem ir ezeri. Regulāri spēlēju pludmales volejboli, ir labi iekārtoti laukumi. Visiem

komandas biedriem patik šis laiks, par karstumu nesūdzas pat mamma. Es smejojas, ka šāds laiks varēja būt visu gadu.

NĀTĀLIIJA, balveniete: - Ar šādiem laika apstākļiem esmu ļoti apmierināta, jo man patik peldēties. Eju uz ezeru kopā ar ģimeni - meitu, mazmeitu, nāk arī kaimiņu. Var uzvilk svarīgakas kleitas, nav jāsapnē par siltajām zemēm. Nav problēma arī, ka jālaista dārzi, jo ūdens pietiek. Vajag tikai strādāt. Dārzā viss aug, tikai varbūt šogad būs sliktāka kartupeļu raža, bet varbūt man tiks tā šķiet - vēl nevar zināt.

ARNOLDS no Bērzkalnes: - Tieši šodien jūtos mazliet noguris, jo man jau 89 gadi. Dzeru aukstu ūdeni ar cukuru, liekas, - tas sirdīj labāk. Ar mersīti pats pie stūres atbraucu uz Balviem pēc elektropiederumiem. Šo to vajadzēja arī sējumiem, esmu zemnieks. Lietus gan derētu, jo man aug arī vinegas, tās laistu. Ražo labi, nevaram pat noēst, varbūt rudenī pārdot?

ALBERTS CIBULIS no Balviem: - Šādam karstumam ir divas puses - labā un sliktā. Labi ir tas, ka jauni un veci var sauloties un peldēties, bet strādāt ir grūtāk. Veicu remonta darbus, gribas dzert ūdeni, jāslauka sviedri. Ja Dieviņš dos, varbūt uzlis. Lietus noderēs arī tiem, kam ir dārzi, man nav. Bet es braucu ar velosipēdu un nesūdzos.

ŽANIS VIZULIS no Viļakas: - Es karstā laikā, ja nav jāstrādā, sēžu mājās. Bet man ir jāstrādā angārā ar zāģi. Karstā laikā prasās vairāk padzerties ūdeni un uzlikt galvā cepuri. Man jau labāk patiktu, ja gaisa temperatūra būtu no 20 līdz 22 grādiem, tas būtu normālāks laiks vasarai. Ģimenei ir dārzs, palīdzu sievai to aplaistīt, tāpēc priecātos, ja uzlītu.

MANA NEDĒĻA

Šonedēļ ar pilnu krūti izbaudiju saulaino, silto vasaru. Jau vairākus mēnešus katru rītu iesāku ar veseligu smūtiju, ko pagatavoju no mājās esošajiem augļiem un dārzeņiem. Iesaku to izmēģināt visiem. Daudz laika pavadiju kopā ar draudzenēm. Nedēļas sākumā kopā ar Zinaidu Popovu devāmies relaksējošā izbraucienā uz Liteni, kur apskatījām brīvdabas riteņu izstādi un mīlestības namiņu, bet vakarpusē tradicionāli pasēdējām Balvu picērijā "Zebra", baudot kopīgas sarunas. Nedēļas sākumā laukos pie dēla svinējām vedeklas dzimšanas dienu. Katru dienu vismaz stundu pastaigājos. Tepat parkā palasiju liepžiedus tējai. Arī iepirkos, pilnveidojot savu ģērbšanās stilu. Pabeidzu laši ļoti skaistu lirisku romānu "Kamēļiju sala". Trešdien, savā vārda dienā, kopā ar citām biedrības "Rudzupuķe" dalībniecēm piedalījos ziepišu izgatavošanas un laimes slotiņu siešanas darbnīcā. ļoti priecājos par draugu sarūpētajām dāvaniņām – ziedu kompozīcijām un radošās darbnīcas vadītājas Laimdotas Zelčas dāvāto groziņu ar ziepiņiem zemeņu formā. Šī radošā darbnīca, kurā arī pati izgatavoju ziepiņes un laimes slotiņas, mani ļoti iedvesmoja un atraisīja izteli. Darbnīcas noslēgumā pacienājāmies ar kopīgi izcepto pīrāgu un gardu kafiju, bet trešdienas vakarpusē izbaudījam jaukas vārda dienas svinības Balvu ezera krastā. Nedēļu gatavojošos noslēgt pie dēla Lazdukalna lauku mājās. Atpūtišos, baudišu silto vasaru, mazliet pastrādāšu un apmeklēšu kapsētu.

No vēstulēm

Pēcvēlēšanu sindroms

Sveicināti pēcvēlēšanu laikā! Nu tas trakums garām, bet, kā parasti pēc lielām dzīrēm, vietām vēl ilgi mētājas tukši trauki, tā es raksturotu šīs nekārtības ar pasta reklāmām. Tas sakāms arī par parastām tirdzniecības reklāmavīzēm, jo arī tās tiek dāsni bāztas visās pastkastēs, neskaitoties uz to, vai nonāk, vai nenonāk līdz adresātam. Gribētos dzirdēt pasta vadības komentārus par to, kādā veidā tiek izplatītas gan tirgus, gan politiskas reklāmas (jo zinu - tas nav vienādi, daudzas liek tikai daudzdzīvokļu mājās un nenes uz personīgām mājām), un, kā uzdevumā izplata partiju reklāmas? Dotajā foto ir pastkastes Brīvības ielā 45, kur nu laikam vēl ilgi sadzīvosim ar NA-TB/LNNK un viņu vilcējspēku Aiju. Ja jau liktenis tā lēmis, mēs labprāt arī gribētu viņu pašu šurp paaicināt. Lūgsim uzņemties pārvaldību par mūsu māju, jo iet nu mums pavisam greizi. Varbūt varat šo lietu pabīdīt?

JANCIS BALVOS

Tu - mana vīzija

Tu - mana vīzija, kas naktī nāca,
Tu - gaismas stars, kam nodzist nebūs lemts.
Bet kāpēc manu sirdi nemiers moka?
Vai tiešām pārāk daudz no dzives nēmts?

Tu iziesi ar mani vētrām cauri.
Mūs nespēs negaiss, bargi vēji lauzt.
Es gribu iedvest cerību, kas nemirst,
Un noticēt, ka skaugīem nav ko skaust.

Es atkal sapnī tevi redzu stipru,
Un tavas rokas manus plecus skauj.
Es negribu būt pašā kalna galā,
Kad jūtu, - nespēks mani lejā rauj.

Bet varbūt nebūšanas - tikai sapnis,
No kura pamosties sauks tava balss.
Tad varēšu es laimes mirklus baudīt,
Un rūgtās dienas dzirnakmeņi mals.

ANTONINA LUBEJA

Neaizej!

Neaizej no manis dzērves dziesmā,
Neaizej, kad lakstīgala sveiks!
Neaizej, kad plāvās ziedu jūra,
Neaizej, ja tev to arī teiks!

Sūtiet mums vēstules arī elektroniski: vaduguns@apollo.lv

Automātiskais atbildētājs
64520961

Hallo!

Avīzes lasītāja ir sašutusi par kādu avīzē pausto viedokli: "Ja man jāizvēlas starp vakcīnu un pārslimošanu, es izvēlos pārslimot ar Covid-19. Taču kā es varu dabūt slimību, ja man piespiež stāgāt maskā? Es gribu nonemt masku, mierīgi dzīvot, pārslimot. Tā ir mana izvēle!" Lasītāja iesaka šādi domājošiem cilvēkiem doties uz slimnīcu palīgā medīšiem, ieģērbties aizsargcostīmos, maskās, - izjust, kā viņiem ir strādāt ilgas stundas. "Visi saka, ka viņiem ir tādas vai citas tiesības. Taču tiesības sniedzas tik tālu, kamēr neskar citus. Šādās situācijās nedrīkst domāt tikai par sevi!" uzskata lasītāja.

"Televīzijā skatījos, ka Latvijā ievesti kaut kādi kukaiņi, kuriem garšo avenes, un kuri ātri vairojas. Tad iznāk, ka šo kaitēkļu dēļ avenes vairs nevarēs audzēt? Droši vien arī tie gliemeži, no kuriem dārzos netikt vajā, ir Latvijā ievazāti," pārdomās dalījās kāda lasītāja.

Avīzes lasītāji ievērojuši, ka karstajā laikā Balvu ezerā vakaros vērojama rosība, - cilvēki brauc ar SUP dēļiem, peld pirtiņa, kursē plōsts "Vilnītis", daži laivo, bērni draiskojas

peldošajās atrakcijās. "Tas viss ir labi, tikai man nepatīk ūdens moči, jo tie sajauc ūdeni, izbaida zivis un varbūt pat piesārņo ezeru," domās dalījās balveniete.

Kāda pensionāru ģimene, kuri dodas regulārās pastaigās pa Balvu parku, ievērojuši, ka koku zari un stumbri ir pārkāti ar sūnām un ķerpjiem. "Parkā ir daudz vecu un šķību koku, tāpēc domājam, ka tos vajadzētu izzāgēt vai retināt," domā parka apmeklētāji.

Izlaidumu laiks aiz muguras Tehnikumu absolvē ar izciliem sasniegumiem

Jūnijā ELĪNA DUKOVSKA no Medņevas pagasta Loduma ciema absolvēja Rēzeknes tehnikumu, par izciliem un teicamiem mācību sasniegumiem saņemot Ministru prezidenta Pateicības rakstu. Par izcīnito pirmo vietu Nacionālajā jauno profesionāļu meistarības konkursā "Skills Latvia 2021" nominācijā "Transporta pārvadājumi" jauniete izgauva zelta medaļu.

Ar Elinu runājam viņas vecāku mājās "Vārniesi" zem ziedošām liepām. Viņa ar izcilību absolvējusi Rēzeknes tehnikumu, iegūstot transporta pārvadājumu komercdarbinieka izglītību. Pēc Viduču pamatskolas jauniete devās mācīties uz Rēzekni ar domu vienlaikus iegūt vidējo izglītību un profesiju. Sākotnēji vēlējās kļūt par klientu apkalpošanas speciālisti vai grāmatvedi, bet šāda programma bija tikai pēc vidusskolas absolvišanas.

Svarīga komunikācija un valodu zināšanas

"Mācījos četrus gadus. Sākotnēji bija doma tikai par vidusskolu, bet tad izlēmu par labu tehnikumam, jo gribējās, lai iegūstu gan vidusskolas, gan profesijas diplomu. Ātrāk gribējās uzsākt darba gaitas un būt neatkarīgai no vecākiem," saka Elīna. Viņa pauž prieku, ka 19. jūnijā izlaidums varēja notikt klātienē kopā ar skolotājiem un vecākiem, jo pandēmijas laiks ar mājsēdi un mācībām zoomā tiešām nogurdināja. Mācības attālināti sākās jau pagājušajā gadā un turpinājās arī šogad. "Bija ļoti grūti. Vajadzēja mācīties gan vispārējos vidusskolas priekšmetus un gatavoties eksāmeniem, gan profesionālos. Tomēr, neskatoties ne uz ko, veicās tīri labi. Eksāmenus kārtojām klātienē, un ar rezultātiem esmu apmierināta. Iesākām mācīties vairāk, bet līdz izlaidumam tikām septiņas jaunietes un viens puisis," saka Elīna. Viņas izvēlētajā profesijā svarīga komunikācija un valodu zināšanas. Ja ar angļu valodu lielu problēmu nav, tad ar krievu valodu ir grūtāk. Ar klientiem par kravu pārvadājumu izmaksām, par plānotajiem iegādes termiņiem un citiem jautājumiem jāsazinās viņa valodā gan klātienē, gan telefoniski un e-vidē. "Klientam svarīgi zināt, kādi dokumenti ir vajadzīgi, cik ilgā laikā krava nonāks galapunktā. Jautājumu ir daudz. Es sagatavoju pārvadājuma dokumentus, izsūtu tos klientam. Komunikāciju prasmes man nāk līdzi jau no pamatskolas, kur vadīju pasākumus un droši varēju iet auditorijas priekšā. Uzstāties publikas priekšā nav problēmu. Kad aizgāju uz Rēzeknes tehnikumu, visi man bija sveši, bet es ar vienaudžiem ātri atradu kopīgu valodu. Kad Rīgā sāku kvalifikācijas praksi sešu mēnešu garumā, viss notika raiti, uzlaboju pat krievu valodas zināšanas," atklāj Elīna.

Konkurss divu dienu garumā bija grūts

Runājot par jauno profesionāļu meistarības konkursu "Skills Latvia 2021", Elīna atklāj, ka maijā sākumā bija jāveic daudzi uzdevumi attālināti divu dienu garumā. Pirmajā dienā ilgāk nekā piecas stundas konkursanti pildīja uzdevumu, un tas viņai šķita grūtāks nekā eksāmeni. "Otrajā dienā to vajadzēja prezentēt, stāstot, kāpēc no piedāvātajiem variantiem izvēlējāmies tieši to un ne citu logistikas kēdi, kādā veidā apreķinājām izmaksas. Vajadzēja izvēlēties izdevīgāko variantu," atceras Elīna. Viņa neslēpj, ka iegūstot šādu profesiju, darba iespējas ir, tiesa, ne jau laukos, bet Rēzeknē, Rīgā. Viņa Rēzeknes transporta uzņēmumos izgāja mācību prakses, bet kvalifikācijas praksi – Rīgā. Jauniete neslēpj, ka ir doma mācības turpināt un iegūt augstāko izglītību, vienīgi jāārod augstskola un pareizais novirzīns. "Man padomā ir vairāki varianti, bet pašlaik nezinu, kuram no tiem došu priekšroku," pārdomas pauž Elīna.

Paveicās ar labiem skolotājiem

Elīna saka paldies skolotājiem, pateicoties kuriem sasniegusi to, ar ko šobrīd var lepoties. Rēzeknes tehnikumā tās bija divas profesionālo priekšmetu skolotājas, kuras gatavoja un iedrošināja arī konkursam "Skills Latvia 2021"- Marija Ružāne un Marina Streikiša. "Domāju, ka vairāk skolēniem spēj dot tie pedagogi, kuri paši mīl to, ko dara, mīl savu profesiju. Viņi informāciju pasniedz tik radoši, ka tu vari to iegaumēt jau no dzirdētā vien. Ar tādiem veidojas īpaša saikne. Viduču pamatskolā man bija brīnišķīga skolotāja Lilita Šaicāne - izcils

Foto - no personīgā archīva

Elīna Dukovska Rēzeknes tehnikuma izlaidumā. Viņas interešu loks ir plašs - patīk lietišķā informātika, ekonomiskā ģeogrāfija, darbs ar dokumentiem, lietvedība, grāmatvedība. Tagad tikai jāizvēlas, kādu jomu un nozari studēt un iepazīt augstskolā.

pedagogs! Skolas laukos būtu jāsaglabā, jo tās ir tuvāk dzīvesvietai. Piemēram, kāpēc Upites bērniem tagad jābrauc vai nu uz Rekovu vai Baltinavu, ja skola un pedagogi bija uz vietas Upīte? Arī uz manu klasi atnāca skolēni no slēgtajām Mežvidu un Kupravas skolām. Tik tālu viņiem bija jāmēro ceļš! Lauku skolās visi viens otru pazīst, ir mazāks skolēnu skaits uz vienu skolotāju, tādējādi pastāv iespēja individuāli pastrādāt ar katru klasē esošo bērnu. Ja man bija neskaidrības, es droši pēc stundām gāju pie ikvienna skolotāja pamācīties vēl un noskaidrot sev interesējošos jautājumus. Manuprāt, vislielākais ieguvums lauku skolās ir individuāla pieeja katram skolēnam. Kad aizgāju uz Rēzekni, valdīja uzskats, ka laukos visiem it kā dāvina atzīmes. Taču klases audzinātāja pagājušajā gadā atzina, ka tieši no mūsu, no Viduču skolas, nāk ļoti labi sagatavoti skolēni. Ja ir konkrēta atzīme kādā priekšmetā, tad viņš tādā līmenī to arī pārzina," uzskata Elīna. Viņas vecākā māsa studē medicīnu Rīgas Stradiņa universitātē, bet brālis mācīties Viduču pamatskolas 7. klasē.

Rēzekne spēj iedvesmot

Elīna pirms pandēmijas dzīvoja Rēzeknes tehnikuma dienesta viesnīcā, bet brīvdienās mēroja ceļu uz mājām. Šī pilsēta jaunietei patīk, jo studiju laikā āpusstundu aktivitātēs pabijusi daudzviet. "Bija iespēja būt Rēzeknes tehnikuma jauniešu deju kolektīva "Oira" dalībnieci, ar kolektīvu piedāvājāmies Latvijas simtgades Dziesmu un deju svētkos - deju lieluzvedumā "Māras zeme" Daugavas stadionā. Dziedāju jauniešu jauktajā korī, un Latgales vēstniecībā "Gors" uzstājāmies profesionālo izglītības iestāžu audzēknū radošajā pasākumā "Radi, rādi, rādi!" Skaista pilsēta ar iespējām - "Gors", arī Austrumlatvijas radošo pakalpojumu centrs "Zeimuls", jau atvērts Olimpiskais centrs "Rēzekne", kurš piedāvā sporta un aktīvās atpūtas infrastruktūru, nodrošina daudzveidīgus sporta un aktīvās atpūtas pasākumus," vērtē Elīna. Pirms atkārtotas ārkārtējās situācijas izsludināšanas viņa vēl paspēja ar māsu apmeklēt teātri Rīgā, bet vēlāk viss tika atcelts, padarot dzīvi vienmuļāku. "Ja kas interesē, to var skatīties un sekot līdzi internetā," secina jauniete.

Glezniecības plenērs

Kolekciju papildinās jaunas gleznas

Vilakas novada dome, bet no šī gada 1.jūlija saistību pārņemēja Balvu novada dome sadarbojoties ar Daugavpils Marka Rotko mākslas centru un kuratoriem Māri Čačku un Elitu Teilāni no 2021.gada 12. līdz 23.jūlijam organizē "5. Starptautisko glezniecības plenēru "Valdis Bušs 2021"".

Jubilejas plenēra laikā tapušo darbu izstādi atklās 22.jūlijā plkst. 16.00 Vilakas pilsētas muzeja izstāžu zālē, Klosteru ielā 1, Vilakā. Plānots, ka plenērā piedalisies seši mākslinieki. Plenērā starptautiskās žūrijas izvēlētie mākslinieki savu dalību plenērā ir apstiprinājuši. Plenērā piedalisies mākslinieki no Latvijas, Lietuvas un no tuvējām Eiropas Savienības valstīm. Plenērs notiks, ievērojot valstī noteiktos epidemioloģiskos noteikumus.

Plenēra noorganizēšana un izstādes izveidošana ir mūsu apzināšanās, ka Valda Buša atstātais mantojums ir nozīmīgs Latvijas un pasaules mērogā. Mēs vēlamies to saglabāt, darīt pieejamu un lepoties ar to. Mēs apzināmies savu atbildību mantojuma saglabāšanā un nodošanā nākamajām paaudzēm, ieinteresējam vietējos iedzīvotājus novērtēt novada unikalitātes. Jo tieši šajā pusē - Vilakas novada Susāju pagasta Pokšēvas ciemā ir uzsācies izcilā latviešu ainavu meistara Valda Buša dzīves ceļš.

Četru gadu laikā starptautiskajā glezniecības plenērā "Valdis Bušs" ir piedalījušies dalībnieki jau no 16 valstīm: Latvijas, Lietuvas, Itālijas, Spānijas, Ungārijas/Rumānijas, Slovākijas, Niderlandes, Polijas, ASV, Austrālijas, Indonēzijas, Lielbritānijas, Vācijas, Austrijas, Norvēģijas. Kolekcijā Latgales ainava ir atspoguļota ar četru kontinentu - Eiropas, Āzijas, Austrālijas un Ziemeļamerikas - gleznotāju acīm. Dalībniekiem plenēra laikā ir iespēja apvienot savos darbos plenēra laikā gūtos gan personiskos, gan dabas rosinātos pārdzīvojumus. Darbi atainos katra plenēra dalībnieka atšķirīgo māksliniecisko rokrakstu un skarto tēmu daudzveidību. Kopā četros gados kolekcijā ir iekļautas 75 glezñas. Šogad kolekciju papildinās vismaz 12 jaunas gleznas. Šādi tiek atdzīvināta un celta godā gleznotāja Valda Buša piemiņa un popularizēta glezniecība Latgales reģionā, kā arī veicināta Vilakas atpazīstamība.

VINETA ZELTKALNE

Veic aptauju

Aicina paust viedokli par dabas aizsardzību

Lai noskaidrotu sabiedrības attieksmi, zināšanas un izpratni par dabas aizsardzības jautājumiem Latvijā, Dabas aizsardzības pārvalde vairāku mēnešu garumā veiks plašu iedzīvotāju aptauju.

"Sabiedrības viedokļa apzināšana ir mērķtiecīgs pasākums dabas izglītības un kopējas izpratnes veidošanā. Svarīgi, lai katrs Latvijas iedzīvotājs apzinās, ka daba ir mums līdzās, tās aizsardzība ir klātesoša mūsu ikdienas darbos un attieksmē, un katrs no mums ar savu rīcību var dot piennesumu dabas vērtību saglabāšanā," pauž pārvaldes ģenerāldirektors Andrejs Svilāns un aicina ikvienu veltīt 20 minūtes, lai pētnieki aptaujā varētu iegūt visaptverošus datus. Piedališanās aptaujā ir brīvprātīga. Ikviens, kas aizpildīs anketu, būs sniedzis savu personīgo ieguldījumu dabas aizsardzības politikas, dabas izglītības un dabas vērtību apsaimniekošanas pilnveidē. Anketa pieejama interneta tiešsaistē <https://bit.ly/dabas-aizsardziba>.

Komunikācijas vadītāja Vita Krieviņa stāsta, ka no 1.jūlija līdz 31.augustam anketu varēs aizpildīt tiešsaistē, bet no 1. septembra līdz 23. decembrim aptauju tiks turpināta gan tiešsaistē, gan aizpildot anketas klātienē, lai mērķtiecīgi sasniegtu nepieciešamo mērķauditoriju. Aptaujas dati tiks apkopoti līdz 2022.gada aprīlim, datu publicēšana plānotā maijā.

Sabiedrības viedokļa apzināšanu paredzēts veikt trīs reizes, bet beigu posms plānots pēc astoņiem gadiem. Sabiedrības viedokļa noskaidrošanā iegūtie rezultāti tiks nodoti tālāk valsts dabas aizsardzības politikas veidotājiem un izmantoti, lai efektīvāk plānotu un rīkotos dabas vērtību saglabāšanā, tostarp apsaimniekošanā un sabiedrības izglītošanā.

Lappusi sagatavoja Z.Logina

Veselīgs uzturs

Ēdienkartē - produktu daudzveidība

3. jūlijā kultūrvēsturiskajā lauku sētā "Vēršukalns" notika lekcija un degustācija par veselīgu uzturu vasarā, kuru vadīja sertificēta uztura speciāliste BAIBA BĒRTIŅA.

Viņa atklāja, kas pareizāka uztura ieradumi patik jauniešiem, kuri vēlāk mājās eksperimentē, vecākiem atklājot jaunas receptes un ļaujot paskatīties uz ikdienā pierastos ēdienkartī citām acim. "Kas tad ir veselīgs dzīvesveids? Tam pamatā ir četri stūrakmeņi - fiziskās aktivitātes, uzturs, miegs un domas jeb psihiskā veselība, turklāt visam jābūt balansā. Tiklīdz kāds no šiem četriem stūrakmeņiem izkrit, sākas veselības problēmas. Vairāk cilvēki grēko ar miegu un domām, uzskatot, ka tas ir tikai tāds sīkums," skaidroja lektore, piebilstot, ka pati šoreiz vairāk informācijas sniegs par uztura jautājumiem.

Dzīvē apēd sešus ziloņus

Arī uzturs atbild par cilvēka fizisko un garīgo labsajūtu, jo ar to var iegūt enerģiju, ko organismi izmantoši pamatielmaiņai un fiziskajām aktivitātēm. Uzturam vasarā jābūt daudzveidīgam, labas kvalitātes, piemērotā daudzumā un regulāram. "Ēdam visas varavīksnes krāsas, jo vasara ir laiks, kad dārzos spēkā nemas dārzeni, sārtojas ogas, ir gurķi, tomāti, zaļumi, salāti, jaunie kartupelīši... Ir noteikts daudzums, cik mums jāuzņem katras uztura grupas produktu, arī ēdienrežu biezums. Vēl jāatceras teiciens, ka tas, kas par daudz, ir par skādi," atgādināja Baiba. Klausītāji aizdomājās, kad viņa atklāja, ka cilvēks savā mūžā apēd aptuveni 30 tonnas pārtikas produktu, kas līdzinās sešu Āfrikas ziloņu svaram.

Uzkodas ir tikai tāda knābāšanās

Sliktāk ir, ja nav konkretu pamata maliņu, bet gan tāda kā knābāšanās - vienreiz uzkodas, otrreiz... "Kāpēc mums nepieciešams ūdens? Jo 55 līdz 70% no cilvēka ķermeņa veido ūdens, tāpēc svarīgi regulāri uzņemt ūdeni ne tikai karstā vasaras laikā, bet arī citos gadalaikos. Katrs var izrēķināt, cik viņam ūdens ir jāizdzēr - tie ir 30 ml uz vienu kg sava svara. No 20 līdz 30 % mūsu ķermenī veido tauki, un tie ir vajadzīgi gan hormonu, gan smadzeņu darbībai un citām funkcijām. Cilvēki grēko, izslēdzot no uztura taukus, jo organismi sāk protestēt ar slimībām. 20% mūs veido olbaltumvielu struktūras, un tie galvenokārt ir muskuļi. Gluži kā guļbūve sastāv no baļķiem, mēs sastāvam no muskuļiem. Nedaudz ir arī oglhidrāti, minerālvielas un vitamīni, un tie ar uzturu jāuzņem katru dienu," skaidroja lektore.

Viena porcija - viena sauja

Galvenie enerģijas sniedzēji ir saliktie oglhidrāti, pie tiem var pieskaitīt graudaugus un kartupeļus. Interesanti, ka kartupeļus pieskaita pie graudaugiem, nevis dārzeniem, jo tie satur cieti tāpat kā rīsi, pārslas. Dienā jāuzņem 6 porcijas oglhidrātu, tāda kā nelielā sauja (60-100 g produkta), un tā ir puse no dienas normas. Tie dod mums ne tikai enerģiju, bet arī šķiedrvielas un vitamīnus. Laba izvēle ir pilngraudu produkti, kuros ir vairāk šķiedrvielu, kas veicina gremošanu un zarnu darbību, samazina risku iedzīvoties aizcietējumos un hemoroidos. Jāēd auzu pārslas, griķi, rīsi, grūbas, kvinoja, kartupeļi, ne tikai baltmaize vai makaroni. Vēl svarīgi neizmirst par gaļu, zīvīm un olām, jo olbaltumvielas palīdz augt un attīstīties, darbojas kā antivielas, kā enzīmi gremošanai un vielmaiņai, arī kā hormoni. Olbaltumvielas jāuzņem trīs porcijās, kur, piemēram, viena ola skaitās viena porcija. Pieaugušam cilvēkam jāuzņem 0,8-1 gramu olbaltumvielu uz 1 kg svara. Ieteicamais gaļas daudzums nedēļā - no 300 līdz 600 gramiem, bet zivis uztura speciālisti rekomendē ēst vismaz pāris reizes nedēļā. "Es bieži saskaroši ar podagras slimniekiem ar vien jaunākā vecumā, kas nozīmē, ka viņiem organismā ir paaugstināta urīnskābe, jo pārmērigi lieto desas, cīsījus un citus subprodukto. Jauniešiem negribas gatavot, - iemet cīsīju ūdeni, pavāra mazliet un ēd. Vai kāds skatās šo it kā gaļas izstrādājumu sastāvu? Visdrīzāk, - nē," secināja lektore, piebilstot, ka rūpnieciski no 1 kg gaļas iegūst 1,5-2 kg gatavās produkcijas, bet, gatavojoši mājās, no 1 kg iegūst tikai 700-800 gramus.

Pienam un taukiem – jā!

Viens no olbaltumvielu avotiem ir piens un piena produkti,

kuri organismam sniedz kalciju un fosforu, lai būtu stiprāki kauli un zobi. Vērtīgi ir skābpiena produkti. Piena produktus labāk ir izvēlēties liesākus, jo tie mazāk saturēs piesātinātās taukskābes, kas veicina sirds-asinsvadu slimības. Katru dienu vēlams apēst siera šķēlīti, kādu jogurtu un izlietot glāzi piena vai kefīra, apēst 100 g biezpiena.

Cilvēki bieži vien uzturā baidās lietot taukus, taču velti, - tie veido organisma enerģijas krājumus, nepieciešami smadzeņu darbībai, uztur ķermeņa temperatūru. Ir tā sauktie labie un slīktie tauki. Labie tauki ir riekstos, sēklas, olīveļļā, zemesriestu ēļļā, avokado. Omega-3 daudz ir zīvīs, lasī, skumbrijā, līnēkļās, rapšu ēļļā, valriekstos, savukārt Omega-6 - saulespuķu, kukurūzas ēļļā, valriekstos, saulespuķu un sezama sēklas. Labie tauki samazina iespēju saslimt ar sirds- asinsvadu slimībām. Par slīktajiem taukiem uzskata treknu gaļu un treknus piena produktus, palmu, kokosriestu ēļļu. Nebūtu vēlams lietot rūpnieciski ceptus un gatavotus ēdienus. "Viens profesors studiju laikā stāstīja, kāpēc sievietēm zem nabas nepieciešams mazliet tauku. Lai ir, kur aizķerties sievišķajiem hormoniem! Par to nav jāuztraucas. Tāpat kā par liekajiem kilogramiem ziemā. Organisms ir gudrs un regulē pats sevi," mierināja lektore.

Augi un dārzeni kā lieliska duša

Līdzīgi kā mēždam ādu pirti noskrubēt no liekām un atmīrušām šūnām, tāpat organismi jāattīra no iekšienes. To var izdarīt ar šķiedrvielām, kas darbojas kā tāda liela duša, visu lieku izskalojot ārā. "Ēdam salātus ik dienu, tīram savu 12 m garo zarnu traktu, jo tajā var uzkrāties lieki 5 līdz 6 kilogrami. Šķiedrvielas samazina cukura līmeni asinīs, risku saslimt ar resnās zarnas vēzi, novērš aizcietējumus, palīdz kontrollēt svaru. Labās lietas var saukt vēl un vēl," atklāja Baiba. Taču visam labajam ir arī otrs puse - ja šķiedrvielu uzņemam par daudz, var sākt pūsties vēders, var traucēt dzelzs, cinka un citu minerālvieku uzsūkšanos ķermenī. Viss jālieto pakāpeniski un katra dienu, nevis saesties, piemēram, daudz tikai zemeņu vai tikai ķiršu. Dienā vidēji jāuzņem apmēram 30 līdz 35 grami šķiedrvielu. 5 g šķiedrvielu ir puskrūzē vārītu pupiņu, 10 datelēs, 5 žāvētās plūmēs, puskrūzē aveņu. Augļi un dārzeni ir laba uzkoda starp ēdienreizēm.

Ūdens, sāls un cukurs - cik daudz?

Par ūdens lietošanu vairs nav jāskaidro, jo bez šķidruma dzīvībā nav iespējama, - tas ir katrā ķermeņa šūnā. Ūdens uzlabo asins cirkulāciju, mitrina ādu, ēļļu un aizsargā locītavas, palīdz izvadīt nevajadzīgas vielas, uzturēt optimālu ķermeņa svaru, aizsargā smadzenes. "Organismam arī pret pārāk lielu daudzumu ūdens var būt pretreakcija - veidoties tūskas, tāpēc svarīgi ūdeni lietot pamazām - no rīta pēc pamošanās, padzerties ik pēc 30 minūtēm, dzert nesaldinātas augu tējas. Labs paradums ir visur īemt līdz ūdens pudelīti un rēķināt, lai dienā izlietotu apmēram 8 līdz 10 glāzes ūdens," atgādināja uztura speciāliste. Par to, ka organismā trūkst ūdens, liecina galvassāpes, sausas un sasprēgājušas lūpas, nogurums, tumšas krāsas urīns, kā arī garastāvokļa izmaiņas un lēnāka reakcija.

Arī sāls mazos daudzumos cilvēkam ir nepieciešams, bet, - tie ir tikai (!) 5 grami dienā. Tiem, kuri lieto žāvētu gaļu, desas, marinētus izstrādājumus, čipss, jāzina, ka šajos izstrādājumos ir pārāk daudz sāls, kas pārsniedz dienas normu. Ja sāls uzņemts par daudz, var sākties nieru kaites, hipertensijs un citas problēmas. Prasmīgi gatavojojot, sāli var aizstāt ar svaigiem vai kaltētiem garšaugiem un garšvielām. Vērtīgi būtu veikalos apskatīties sāls daudzumu produkta markējumā.

Savukārt cukurs dod tūlītēju enerģiju. Cukuru sauc par tukšajām kalorijām, jo tajā nav bioloģiski aktīvo vielu, vitamīnu un minerālvieku. Dabīgi cukurs sastopams pienā, augļos, dārzenos, ogās. Dienas norma - apmēram 25 grami.

"Brokastis ēd kā ķeizars..."

Vecā sakāmvārdā teikts, ka brokastis ēd kā ķeizars, pusdiens - kā augstmanis, bet vakariņas - kā ubags. Uztura speciāliste uzskata, ka diena jāsāk ar labām brokastīm, jo tās dod enerģiju un sāta sajūtu uz ilgāku laiku. Brokastis nav ieteicams izlaist, jo no tām atkarīgas cilvēka darba spējas un pašsājuta. Ja no rīta nav laika vai apetītes, būtu ieteicams apēst vismaz kaut ko nelielu, piemēram, banānu vai iedzert jogurtu, kafiju, tēju. Laba izvēle brokastīm ir biezpiens vai

Foto - Z. Logina

Lielisks kokteilis. Baiba Bērtiņa lekcijas dalībniecēm pagatavoja zemeņu, spinātu un turku jogura kokteili, pievienojot klāt medu. Taču, gatavojojot kokteili, katrs var īauties rādošai izdomai, variējot ar sulām, kefiru, minerālūdeni un zaļumiem, ogām.

jogurts ar svaigiem augļiem, pilngraudu maize ar augļiem, muslis bez cukura, omlete ar dažādām piedevām vai kāda pilngraudu putra. Pusdienās rekomendē 50% dārzenu, 25% olbaltumvielu, 25% graudaugu vai kartupeļu. Uzturā noteikti jāiekļauj zivis. Vakariņu galvenais nosacījums - vieglas! Un bez uztura vēl sākumā minētie stūrakmeņi - fiziskās aktivitātes, miegs un domas jeb psihiskā veselība.

Receptes vasarai

Zemeņu-zaļo lapu īpaliņu kokteilis

- 70 g spinātu
- 70 g zemenes
- 200 g piens/jogurts/sula/ūdens - pēc izvēles
- 2 ēdamkarotes medus

Spinātu kokteilis

- Sauja spinātu
- 100 g gurķu
- 200 ml ūdens
- 1 seleriju kāts

Auzu-banāna jeb spēka kokteilis

- 200 ml piena spēks/grieķu jogurts
- 50 g auzu pārslas
- 1 banāns

Grieķu salāti ar turku zirņiem (4 porcijas)

Sastāvdaļas:

- 300 g vārītu turku zirņu (var īemt konservētus)

½ sagriezta vidēja lieluma gurķa

- 1 neliels sarkanais sīpolis

- 200 g sarkano tomātu

100 g dažādu lapu salāti (spināti, rukola, zaļie salāti, kreses u.c.)

Zāļumi (pētersiļi, piparmētra, baziliks) pēc izvēles

Sāls, svaigi malti pipari pēc izjūtām

Citriona sula un miziņa

1 ēdamkarote eljas pēc izvēles

Olivas, siera bumbas vai fetaki siers - pēc izvēles

Gatavošana: Samaisa turku zirņus ar sagrieztajiem gurķiem, tomātiem, sīpoliem. Garšaugus ar garšvielām, citrona sulu un elju sajauc un ļauj ievilkties 15 minūtēs. Dažādu lapu salātus pievieno visam sagatavotajam un apmaisa.

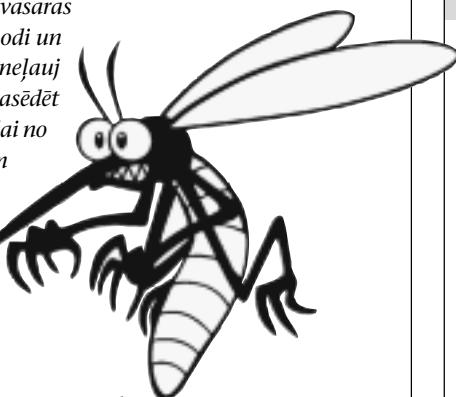
Lappusi sagatavoja Z. Logina

Lappusē "Jūs jautājat, mēs atbildam" ikviens var rast atbildi uz sev interesejošiem gan praktiskiem, gan juridiskiem, gan citiem jautājumiem.

Rakstiet uz e-pastu: vaduguns@apollo.lv,
zvaniet 29360850, 645 22126.
Mēs centīsimies noskaidrot!

Ko darīt, lai nedzeltu dunduri un odi?

"Darvas pilienu vasaras siltajā laikā pielej odi un citi kukaiņi, kas neļauj strādāt dārza vai pasēdet lapenītē. Ko darīt, lai no odiem, dunduriem un citiem kājiem pāsargātu sevi un bērnus?" jautā balveniete.

Sertificētā farmaceite Ivanda Krastiņa skaidro, ka odiem, knišļiem, dunduriem un pat ērcēm nepatik spēcīgi smaržojošas vielas - augu ēteriskās eļļas. Visvairāk šiem kukaiņiem nepatik eikalipta, austrālijas tējas koka, piparmētras, anīsa, baldriāna, lavandas, bergamotes un citronellas ēteriskās eļļas. Atbaidoši iedarbosies arī krustnagliņu vai kanēļa eļļa - tās labi noderēs, lai pasargātu mazākos bērnus. Atkarībā no aromāta, no 7 līdz 25 pilieniem ēterisko eļļu kokteiļa nepieciešams atšķaidit ar 25 ml bāzes eļļu (persiku, vīnogu kauliņu vai olīveļļu). Iesmērējot ar šo maisijumu brīvās ādas vietas uz kājām, rokām, muguras, vēdera vai kakla, kukaiņu atvairīšana būs krietni efektīvāka. Taču jāatceras, ka uz sejas ēteriskās eļļas smērēt nedrīkst, jo tās ir pārāk koncentrētas un var kairināt sejas ādu un pat elpcēlus. Var lietot arī aptiekās nopērkamos aerosolus, sprejus un zīmuļus.

Kur var aplūkot Kremļa kolekcijas spēkratus?

"Lasiju, ka tiek restaurēti spēkrati, ko ražoja Padomju Savienībā. Vai tos varēs aplūkot arī Latvijā?" jautā senlietu kolecionārs no Rūgāju novada.

Jau kopš 18.jūnija Rīgas Motormuzeja apmeklētāji var aplūkot tikko restaurētu Kremļa kolekcijas spēkratu GAZ 11-73. Šogad pabeigtais restaurācijas projekts ir ilgākais Motormuzeja pastāvēšanas vēsturē, un tā realizācijā bija iesaistīti 15 restaurācijas profesionāļi. GAZ 11-73 no 1940. līdz 1947.gadam ražoja Padomju Savienībā. 1985.gadā daļēji izjauktā stāvoklī automobilis uz Motormuzeju atvests no toreizējās Ķeprukalna. Spēkrats izgatavots nelielā skaitā - tikai 1200 eksemplāros, tādēļ muzejam ļoti grūti bija iegūt trūkstošas detaļas. Automobiļa komplektācija un tehniskais stāvoklis bija ļoti sliks.

Lai izmantotu kuģošanas līdzekli pierobežas joslā, jāsaņem dokumenti?

Laikraksta "Vaduguns" redakcija saņēma lasītāja vēstuli, kurš pastāvīgi nedzīvo pierobežas joslā, bet brīvdienās tur vēlas atpūsties uz ūdeņiem ar ūdens transportlīdzekli. "Vai man šādā gadījumā jāsaņem speciāla atļauja?" jautā lasītājs.

Valsts robežsardze skaidro: "Lai kuģošanas līdzekļi vai transportlīdzekļi, kas nav paklauti obligātai reģistrācijai valsts reģistros, varētu tikt izmantoti pierobežas joslā iekšējos ūdeņos, pa kuriem noteikta ārējā robeža, tie ir jāreģistrē Valsts robežsardze.

Valsts robežsardze personām izsniedz pastāvīgas un terminētās reģistrācijas izziņas.

Pastāvīgo reģistrācijas izziņu bez termiņa ierobežojuma izsniedz, ja kuģošanas līdzekļa vai transportlīdzekļa īpašnieks (valdītājs) pierobežas joslā ir deklarējis dzīvesvietu vai viņam pieder nekustamais īpašums pierobežas joslā.

Savukārt terminēto reģistrācijas izziņu izsniedz uz iesniegumā norādīto laiku (bet ne ilgāk kā uz vienu gadu) personai, ja tā vēlas izmantot kuģošanas līdzekļi vai transportlīdzekļi zvejai, makšķerēšanai, peldēšanai vai citām darbībām iekšējos ūdeņos, pa kuriem noteikta ārējā robeža uz noteiktu laiku."

Līdz ar to šajā gadījumā lasītājam nepeciešams saņemt terminēto reģistrācijas izziņu. Savukārt, kādas konkrēti jāveic darbības un visu pārējo ar šo jautājumu saistito informāciju atradīsiet Valsts robežsardzes mājaslapā www.rs.gov.lv, sadaļā "Kuģošanas līdzekļu reģistrācijas izziņas".

Kur iznomātas izgaismotās ūdensrozes?

"Šogad, tuvojoties Līgo svētkiem, pie Balvu Kultūras un atpūtas centra bija uzstādītas ļoti skaistas, naktis izgaismotās ūdensrozes. Gribējās zināt, kā KAC darbiniekiem radās šāda ideja un kur var iznomāt tik skaistus gaismas objektus?" jautā lasītāja.

Balvu KAC direktore ANITA STRAPCĀNE atbild, ka firmas nosaukumu, kurā šie gaismas objekti iznomāti, gribētu paturēt noslēpumā, jo vēlas sadarboties ar to arī nākotnē. Tādēļ negribētu, lai kāds šīs idejas aizņemas. Viņa atklāj tikai to, ka uzņēmums atrodas Rīgā: "Par kultūras centra laukuma dekorēšanu sākām aizdomāties jau pirms Ziemassvētkiem, kad meklēju objektus, ko varētu izīrēt. Caur draugu draugiem, zvanot uz dažādām firmām, atradu šo uzņēmumu, kurš svētkos izīrē lielos dekoratīvos objektus. Pateicoties viņiem, tapa lielie Ziemassvētku eņģeļi kultūras centra laukumā, arī Lieldienu noformējums. Prasīju, vai ir arī kāds noformējums vasarai, un viņi man atsūtīja piedāvājumu. Šo sadarbību vēlamies turpināt, jo ir palikušas vēl citas idejas, ko neesam izmantojuši. Tāpēc, lai firmas nosaukums paliek kā intriga. Arī kultūras centra darbiniekiem var būt savi darba noslēpumi." A.Strapcāne priečājas, ka līdz šim par izgaismotajām ūdensrozemēm saņēmusi tikai labas atsauksmes: "Cilvēkiem patīk, sevišķi vakara stundās, kad tās ir izgaismotas." Sākumā viņa šaubījās, kā iedzīvotāji uztvers šādus mākslīgus objektus: "Tā kā esam pilsēta, nolēmām nedekorēt ar ozola zariem un vainagiem, jo tas labāk piestāv lauku teritorijām. Mēs esam vairāk tendēti uz pilsētieši kā modernākām, elegantākām dekorācijām." Lai gan naktis šobrīd ir tik īsas, ka izgaismotās ūdensrozes var vērot tikai dažas stundas, Anita piebilst: "Vasaras naktis ir domātas tam, lai negulētu un dotos naktis pastaigās!"

Vai, lietojot asinszāli, var sauļoties?

"Man ir zems asinsspiediens, un es izlasīju, ka tā paaugstināšanai jālieto asinszāles ekstrakts, bet tad dārza nevaru strādāt peldkostīmā, jo it kā nedrīkst sauļoties. Vai tā ir taisnība?" jautā pensionāre.

Fitoterapeits ARTŪRS TERĒSKO skaidro, ka tā ir taisnība, - laikā, kad lieto asinszāles ekstraktu, sauļoties nedrīkst. Tieši šobrīd ir laiks ievākt asinszāli tējai, jo tā ir pilnīzēdā. Asinszāles uzlējumu un tēju lieto smagānu, mutes glotādas iekaisumu un brūču dziedēšanai. Asinszāles kompreses liek uz apdegumiem, rētām un citiem iekaisumiem. Asinszāles ekstrakts uzlabo sirdsdarbiņu, paaugstina asinsspiedienu, rosina apetīti, iedarbojas nomierinoši, kā arī atjauno ievainotos audus.

Vai Latvijā varu saņemt digitālo sertifikātu, ka esmu vakcinējies ārzemēs?

"Atlidoju no Anglijas un vēlos ar ģimeni apmeklēt kultūras pasākumus Latvijā, bet man prasa digitālo sertifikātu. Esmu vakcinējies Lielbritānijā. Vai es to varu saņemt Latvijā?" jautā no šīs valsts ieceļojušais jaunietis.

22.jūnijā Ministru kabinets noteica kārtību, kā digitālos Covid-19 sertifikātus Latvijā varēs saņemt iedzīvotāji, kuri vakcinējies ārvatlīstīs. Saņemt sertifikātu varēs ikviens iedzīvotājs, kurš vakcinējies ārvatlīstī un kuram ir tiesības uz vakcinācijas pret Covid-19 pakalpojumu Latvijā, uzrādot dokumentu, kas apliecina vakcinācijas faktu - PVO Starptautiskajos veselības aizsardzības noteikumos atzītu Starptautisko vakcinācijas vai profilakses apliecību vai ārvatlīstīs vakcinācijas iestādes izdotu sertifikātu. Dokumenti, kas apliecina vakcinācijas faktu, jāiesniedz kādā no piecām Nacionālā veselības dienesta nodalījām, kas nodrošinās informācijas pārbaudi un ievadišanu E-veselībā. Digitālais sertifikāts būs pieejams vietnē <https://covid19sertifikats.lv/>.

Vai šogad Balvu pilsētā plānoti Bērnības svētki?

"Ar laikraksta starpniecību vēlējos noskaidrot, vai šogad plānoti ikgadējie Bērnības svētki Balvos 2016.gadā dzimušajiem bērniem?" jautā "Vaduguns" lasītāja.

Balvu Kultūras un atpūtas centra pasākumu organizatore DIĀNA POŠEVA, atbildot uz uzdotu jautājumu, stāsta: "Plānojam, ka 7.augustā Balvu pilsētas Lāča dārzā tiks svinēti Bērnības svētki piecgadīgajiem balveniešiem, kas dzimuši 2016.gadā, ievērojot visus tā briža valstī noteiktos epidemioloģiskos nosacījumus. Svētku dalībniekiem būs iepriekšēja pieteikšanās no 19.jūlija. Sekojiet tālākai informācijai sociālajos tīklīs - www.facebook.com/BalvuKAC, Balvu novada mājaslapā un Ziemeļlatgales laikrakstā "Vaduguns". Informatīvais tālrunis uzziņai - 26631500."

Ekspresintervija

Ienest virtuvē melleņu garšu

Ar ko īpaša šī vasara?

-Ar lielo karstumu. Un ilgo dzeguzes kūkošanu. Vēl tagad kūko! Diez, ko nu sakūkos?

Biežāk sagai saullēktus vai saulrietus dabā?

-Lai gan esmu rīta cilvēks, biežāk tomēr sanāk sagaidīt saulrietus, jo vakari ir gari, var ilgi strādāt ārā, papriecēt acis saulrieta krāsā virpuli un mierīgi dodies gulēt.

Kādas krāsas ziedus gribētu saņemt dāvanā?

-Man nepatīk, ka dāvina ziedus. Par ziediem priečajos, kad tie aug plavās, puķudobēs, nevis vāzēs. Man parasti dāvina puķu sēklas vai stādus.

Par ko mēdzat sapņot siltos vasaras vakaros?

-Šovasar - lai ātrāk pazustu odi un dunduri! Šos mošķus nebauda pat pūšamie pretinsekto līdzekļi. Lielākais dundurs, ko šogad redzēju gotiņai uz muguras, bija mana īkšķiāliumā!

Ar kādu krāsu asociējas pagasta bibliotēka?

-Ar kaut ko gaišu, jo telpas ir plašas un mājigas. Bet zinu, ka daudziem Krišjāņu bibliotēka asociējas ar Vinniju Pūku.

Ko labāk izvēlētos - lasīt grāmatu mājās vai braukt ar velosipēdu?

-Braukt ar velosipēdu, paņemot līdzi grāmatu, lai kaut kur pie dabas varētu palasīt. Tagad arī Krišjāņu pagasta bibliotēka, sadarbojoties ar viesu māju "Noras", piedāvā lasīt kopā ar Vinniju Pūku dabā, pat sēzot uz akmeņiem upē!

Saka, ka aktieri dažreiz pēc izrādes nespēj ātri iziet no lomas. Kā ir Vinnijam Pūkam?

-Vinnijam Pūkam reizē ar mani ir dzimšanas diena, tāpēc mēs dzīvojam abi vienu dzīvi Krišjānos. Es, tāpat kā Vinnijs Pūks, "turpinu meklēt kādu saules staru".

Kādas garšas jūlijis ienes Jūsu virtuvē?

-Melleņu, jo tās ir manas milākās ogas! Melleņu laikā parasti mājās top uzpūtenis. Bērniem ļoti garšo melleņu biezais kīselis ar pienu.

Ko piedāvātu saldajā ēdiņā, ja ogu laikā ierastos ciemiņi?

-Kādu saldējuma kokteili ar avenēm, ķiršiem un mellenēm. Varbūt arī uzpūteni, iespējams, dēls izceptu savus kēksiņus, ko dekorētu ar ogām!

Kā labprāt medzat atpūsties brīvdienās?

-Apmeklēju kādu labu koncertu kopā ar draudzenēm, eju pastaigāties dabā vai braucu ar velosipēdu. Patīk vērot savas vistiņas un cālišus, tas ir nomierinoši un reizē arī pamācoši, jo vistu mammas ļoti rūpējas par saviem cālišiem, savukārt gailis sargā savu vistu harēmu, ziņojot par jebkādu svešinieku.

Kāds ir pēdējā laika lielākais pārsteigums?

-Nekad nebiju braukusi ar lielajiem močiem, bet šogad bija iespēja pavizināties. Vēl tagad pārņem patikamas trīsas, cik aizraujoši tas bija! Un vēl mani patikami pārsteidza bērni, uzdāvinot Guntara Rača dzejas grāmatu "Milestība ir".

Kur labāk ietu - politikā vai uz teātra izrādi?

-Uz teātra izrādi, jo tas ir labs veids, kā pavadīt brīvo laiku un iegūt pozitīvas emocijas. Patīk Šekspīra teiktais, ka visa mūsu dzīve ir teātris, un tajā cilvēki ir aktieri.

Par ko labāk pasmejaties, nevis pārdzīvojat?

-Esmu cilvēks ar humora izjūtu, jo tā ir vieglāk dzīvot. Jāprot pasmieties arī par sevi.

Kāda filma ir vērtīgāka - tā, kas liek smieties, vai tā, kas saraudina?

-Filmas vērtība ir atkarīga no tā, kad to skatos, ar ko kopā skatos, kāds ir garastāvoklis. Patīk detektīvfilmas un filmas par ārstiem. Tur var gan pasmieties, gan paraudāt!

SANITA SINELE, Krišjāņu pagasta bibliotēkas vadītāja

Ziedu jūra priecē

Vasara pašā plaukumā. Lietus mākoņi mūspusi apiet ar likumu, saule dienasvidū spoži cepina. Šovasar lauku ļaudim labs siena laiks, daudziem dabas miļiem – burvigs krāšņums puķudobēs. Tveicē augi biežāk jālaista, bet ziedu bagātība, ko tie dāvā, atsver visas pūles. Īpaši, ja dārzs ir iekopts un dobes veidotās ar milestību, cerot, ka dabas skaistums un dāsnums sagādās daudz prieka brīžu. Dārzs, šķiet, nav tikai vieta, kur zied un kuplo augi. Tā ir miera osta, paradīzes stūritis zemes virsū, iedvesmas avots... Un gandrīz ikvienā dārzā ir kāds akcents, kas to padara īpašu, pastāsta par tā īpašnieku. Apskatot iekopto teritoriju, var uzzināt, piemēram, kādi augi dārza veidotājam patīk, kurām krāsām saimniece vai saimnieks dod priekšroku, vai cilvēks ir akurāts, zinošs, darbīgs, izdomas bagāts... Patīkami, ka dabā un dārzu veidošanā ir dažādība, ka puķes aug ne tikai dobēs, bet arī podos, kastēs, mucās, laivās..., ka dārza ainavu papildina skaisti un interesanti dekoratīvie elementi – lukturiši, skulptūras, ratu riteņi u.c. Tomēr galvenais, šķiet, lai sakoptā teritorija patīk pašam tā veidotājam, lai sagādā prieku.

Flokšu smarža atgādina bērnību

"Man ļoti patīk savas mājas. Tā ir vieta, kur jūtos kā atvaiņinājumā," saka AGNESE RAČIKA. Viņa nāk no Lazdukalna pagasta, šobrīd dzīvo Alūksnē, strādā par skolotāju bērnudārzā. Kopā ar ģimeni Agnese ir brīnišķīgi iekārtojusi māju, kas atrodas ārupus pilsētas centra, klusā privātmāju rajonā pie ezera, kā arī tai apkārt esošo teritoriju.

Puķes zied gan pie mājas, gan lielajā dobē, kas izveidota trīsstūra formā. Puķudobes viena mala robežojas ar kaimiņu teritoriju, to atdala žogs, otra puse - ar piebraucamā ceļa bruģi, bet trešā - ar akmeņiem, ko Agneses vīrs atvedis no upes. "Savu piemājas puķu dārzu veidoju tā, lai tas ziedētu no agrā pavasara līdz vēlam rudeni. Tā kā Alūksne atrodas Latvijas ziemeļos, mans pavasaris ir vēlāks nekā pie vecākiem Lazdukalnā, arī rudens, kā esmu novērojusi, pienāk ātrāk," atklāj Agnese.

Krāšņi ziedošās puķes viņas ikdienai piešķir vairāk dzīvesprieka. Augus izvēlas pēc principa - patīk vai nepatīk. Savā dobē vēlas redzēt ziemcetes, puķes, kuras neprasā nepārtrauktu apčubināšanu, un ziedus, kurus var nogriezt un ielikt vāzē vai kādam uzdāvināt. Tad, kad iegādājas kādu jaunu augu, tam uzreiz pasaka: "Es ar Tevi neauklēšos. Ja gribi audz, ja negribi, neaudz!" Agnese nenoliedz, ka iecerētā puķudobe uzreiz neizdevās: "Puķu kompozīciju veidoju intuitīvi. Katru gadu kaut ko mainīju, pārstādiju. Šis pavasaris bija pirmais, kurā augi palika tur, kur tie ir." Par to, ka puķudobe ir liela, liecina kaut vai fakts, ka pavasari, kad atvestāj melnzemē sāka digt nezāles, Agnese to ravēja astoņas stundas. Izvēloties stādus, viņa ievēro augu augstumu un ziedēšanas laiku. Ziedus pēc krāsām cenšas salikt tā, lai ir raibs skats, tā labāk patīk. "Visas puķes, kuras man patīk, centos iestādīt savā lielajā puķu dobē: sniegpulkstenītes, krokusus, tulpes, narcises, peonijs, dienziedes, lilijas, ehinācijas, delfinijas, flokšus, doronikas, pīpenes, astilbes... Visām pat nosaukumus nezinu. Tur ir arī klinšrozītes, skujenī, tūjas, gludmalu kārkls. Rozēm, kā jau karalienēm, ir sava puķu dobe. Mauriņa labprāt uzziņēt baltais ābolīņš un mārpukķītes. Puķu kastēm un podiem izvēlos petūnijas un atraitnītes. Ar nepacietību gaidu flokšu ziedēšanas laiku. ļoti patīk to smarža, kas atgādina bērnību pie vecmammas Slavītovs," stāsta Agnese.

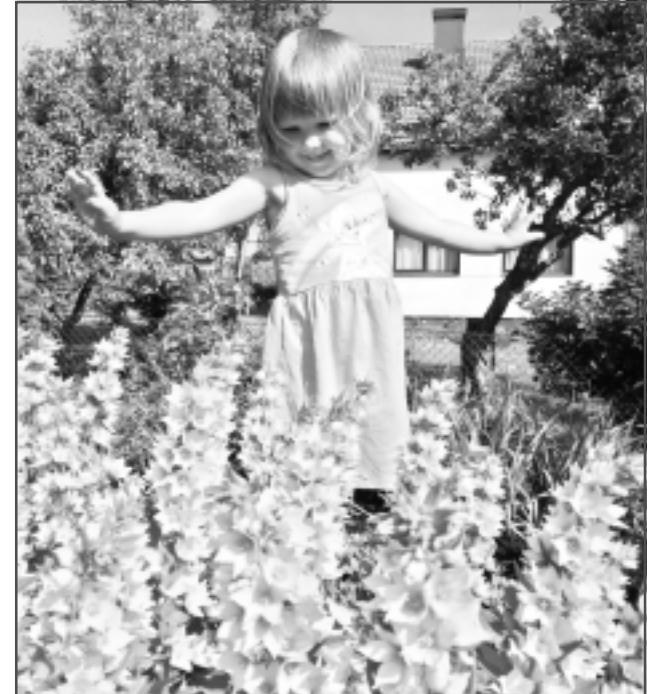
Ziedu droška. Šīnī pavasari Agneses mājas pagalma mauriņā savu vietu ieguva droška, uz kuras novietoti krāšņi ziedoši puķu podi. Droška veiksmīgi iekļaujas kopējā ainavā, to papildinot ar greznu akcentu.

Dārza iemītnieki. Arī ežukiem dobēs atvēlēta sava vieta, tie izceļ ziedu krāšņumu un rada omulibas sajūtu. Kopumā, kā atklāj Agnese, darba pie mājas vienmēr pietiek - vīrs plauj zāli, viņa katru vakaru iet apraudzīt un apliept dienas tveicē sakarsušās puķītes.

Ar meitu. "Ja man ir jāizvēlas, kādus ziedus saņemt dāvanā, tad tās ir lielās, baltās lilijas. Bez puķu audzēšanas man joprojām patīk gleznot (arī ziedus), šūt, lasīt grāmatas. Patīk miers, klusums, lauki un daba. Esmu mājās sēdētāja, un meita ir manas dzīves lielākais prieks," atzīst Agnese.

Neviltots prieks. Lauma šoruden uzsāks mācības 1.klasē, bet šajā fotogrāfijā, kas uzņemta pirms dažiem gadiem, viņas sajūsma par ziediem ir neatkārtojama. Meitene mīl puķes, vienmēr palīdz mammai tās ravēt un laistīt.

Svētdiena, 18.jūlijs

Vārdadienu svīn:
Rozālīja, Roze

AIFIŠĀ

Baltinavā

Balvu Centrālajā bibliotēkā

Vasaras mēnešos, šobrīd līdz nenoteiktam laikam, skatāma izstāde "Kristus kviесu grauds". Pirms izstādes apmeklējuma iepriekš lūgums sazināties ar centra vadītāju Aiju, tālr. 2630945.

Līdz 9.septembrim fotokonkursss bēriem un vecākiem "Esi hasu kopā ar...". Fotogrāfijas jāiesniedz kopā ar īsu aprakstu par attēloto. Fotogrāfijas jāsūta JPEG formātā uz ligita@balvurcb.lv, norādot vārdu, uzvārdu, vecumu, e-pastu vai kontakttārni. Iesniegšie darbi būs apskāti Balvu Centrālās bibliotēkas bēru abonementā **no 15.septembra**. Labākā darba autoram - pārsteiguma balva!

Rugājos

10.jūlijā plkst. 13.00 Rugāju parkā svīnēt Bērnības svētkus aicināti Rugāju un Lazdukalna pagastos 2016.gadā dzimušie bēri. *Atrodoties pasākuma norises vietā, aicinām ievert epideiģoloģiskās drošības noteikumus.*

10.jūlijā plkst. 20.00 Rugāju parkā svīnēt Jaunības svētkus aicināti Rugāju un Lazdukalna pagastos 2003.gadā dzimušie jaunieši. *Atrodoties pasākuma norises vietā, aicinām ievert epideiģoloģiskās drošības noteikumus.*

Vilakas muzejā

Līdz 15.jūlijam bibliotēkā laipni aicināti apskatīt Kristīnes Zelčas gleznas un glezņiņas uz koka un viņas meitas Renātes Zelčas pašdarinātās maskas. Otrdiennās - 8.00-16.00, trešdiennās - 10.00-18.00, ceturtdiennās - 8.00-16.00.

10.jūlijā plkst.18.00 Bērzkalnes pagasta estrādē Bērnības un Plngadības svētki. **Bērzpili**

Līdz 16.jūlijam aicina piedalīties fotokonkursā "Manabaznīca", fotografējot Beržu baznīcu no dažādu cilvēku skatu-punkta. Konkursa nolikums atrodams *Balvu novada pašvaldības mājaslapā http://balvi.lv/kultura/akualitates-kultura.*

17.jūlijā plkst. 20.00 Bērzpils estrādē PAGASTA SVĒTRU koncerts "Ceļā pie Tevis" Santa Sare (solo), Ķirts Ripa (klavieres), Mārcis Kalniņš (perkusijas). Jāņa Petera dzēja un dziesmas ar Jāņa Petera vārdiem. Ieja bez maksas.

Pie rejas estrādē apmeklētājiem būs īauzrāda pase vai ID karte un digitālais vai papīra formāta Covid-19 sertifikāts, kas apliecina veikto vakcināciju; Covid-19 izstimošanu vai laboratorisko analīžu rezultātus. Bērniem līdz 12.gadu vecumam, kas apmeklē koncertu, neieviet testu, vajadzēs uzraudīt personu apliecinotu dokumentu: dzīmšanas aplieciņu vai skolēna aplieciņu vai identifikācijas karti. Ārtelpā maskas nav jāliej. No plkst. 18.00 estrādes teritorijā varēs veiktātīro Covid-19 antigēno testu, kas derīgs 6 stundas no parauga pārjemšanas (tests bez maksas). Atrodoties pasākuma norises vieta, aicinām ievert epideiģoloģiskās drošības noteikumus. Pasākuma var tikt filmēts un fotografiets.

Kubulos

9.jūlijā plkst. 14.00 Kubulu pagasta Tutinavā atbalsta mājas "Brīvupes" atvēršanas svētki.

Līdz 31.augustam tautas nama liejā zālē skatāma Marutas Castrovas izstāde "Māksla kā terapija mūsu dzīvē". Laiptnai aicināt!

17.jūlijā plkst. 12.00 pie tautas nama Bērnības svētki 2016.gadā dzimušiem bēriem ar biedrības "Balvu Teātris" programmu "Āpša sežāmpolka". Svētku dalībniekus pieteikt pa tālruni 20284144 līdz 14.jūlijam.

17.jūlijā plkst. 16.00 skolas sporta laukumā notiks Vīksnas pagasta 25. sporta svētki.

PROGRAMMAS

no 12. līdz 18.jūlijam

LTV 1	16.00 "Latvijas meistarsacīkstes pludmales volejbola "Ego Open 2021". Tieš. Spēle par 1.vietu sievietēm.	5.00 "Bernards 3". Anim. seriāls.	23.30 "Dienas personība". Atk.
5.20 "Nacionālie dārgumi. 100g kultūra". Atk.	5.20 "Ievainotā milstība". Seriāls.	24.00 "Vēlais ar Streipu". Atk.	2.00 "Latvijas labums". Atk.
6.00 "Latvijas valsts himna". 6.02 "Animācijas seriāls". 9.00 "Tutas lietas 7". Raid. bēriem.	6.25 "Kontakts kopā ar toru Čārlzu Stenliju 2". 6.50 "Lauzto sižu sala".	3.30 "La dolce vita ar Roberto". Atk.	4.30 "Preses klubš". Atk.
9.15 "Animācijas filmas" 10.55 "Kosmo". Piež. seriāls. Pasaku filma.	7.55 "Projekts Runway 14". Realitātes šovs.	6.35 "Tiesīsstēte". Komēdijseriāls.	7.05 "Dažādās". Seriāls.
12.00 "Dievkalpojums Rīgas Kristus Piedzīmšanas katedrālē".	10.00 "Sporta spēki 2. Deutsche Welle žurnāls".	8.00 "Inovāciju nācīja".	8.00 "Buba". Anim. seriāls.
13.00 "Saknes debesis". 13.30 "Partikulas residents". Analītisks raidījums.	10.30 "Privātais šēpavārs Nihs Entonījs". Kulinārījas raidījums.	8.35 "Veselība".	9.40 "Dmitrija Krilova piezīmes". Autorraid.
14.15 "Aculecīnieks". 14.30 "Istās latviju saimnieces". Atk.	11.00 "Izdīvo stiprākie". Seriāls.	10.20 "Citu dzīve".	10.00 "Plngadības svētki".
15.25 "Nakts bez putniem". Melodrāma.	12.00 "Vasara Dienvidfrancija". Melodrāma.	11.35 "Vai redzējāt video?"	
17.00 "Ciemos pie arhitektiem". Dok. filmu cikls.	14.00 "Intrigante 2". Seriāls.	14.05 "Pēdas pagātnē".	
17.30 "Grieķijas sašs kopā ar Džūliju Bredberiju". Dok. filmu cikls.	18.00 "Tortes. Uzvar labāk!".	17.40 "Labova Kazarnovska. Manam enģelīm ir vārds". Dok.filmā.	
18.00 "Dienas ziņas". 18.25 "Mili savu tuvāko". Melodrāma.	19.00 "Šķipsnīja milstības".	18.35 "Grigorijs Lepš. Slipi uz augšu".	
20.00 "Panorāma".	21.00 "Projekts Bloks 12".	19.30 "Starptautiskais muzikas festivāls Sanktpēterburgas baltās naktīs".	
20.35 "Vera 5". Detektīvseriāls.	21.10 "Randas Renāra 7".	21.25 "Nozīeguma psiholoģija. Strelnieka éra". Detektīvfilma.	
22.10 "Festivāls Rīga. Jūrmala". Tiešraide.	22.20 "Ideālais randīns".	23.10 "Baltā nakts, maigā nakts". Melodrāma.	
0.05 "Vīneši vīnas dzīvē".	21.00 "Projekta 2". Seriāls. Detektīvseriāls.	1.05 "Uz trijiem".	
1.40 "Tas neveiklais brīdis". Romantiskā drāma.	0.05 "Ielasmeita 2". Seriāls.	1.30 "Rīgas sargi".	
3.25 "LTV-60. Zelta arhīvs". 3.50 "Latvijas sirdsdzīsma". Atk.	1.15 "Kandīsa Renāra 7".	3.25 "Latvija. Pastaigas zem lietusarga".	
4.40 "Nacionālie dārgumi. 100 g kultūras". Atk.	2.45 "Projekts Nākotne. Deutsche Welle žurnāls".	CTC	
5.30 "Latvijas kods. Cukurate, degunāči un monocikls". Dok.filma.	3.15 "Pie stūres. Deutsche Welle žurnāls".	6.00 "Būtu zinājis...". Seriāls.	6.00 "Šurumburums".
6.00 "Latvijas valsts himna". 6.03 "Būt latvietim. Īrija". Atk.	3.45 "Labākais no Euromaxx. Deutsche Welle žurnāls".	10.30 "Divas zina labāk". Atk.	7.45 "Ivanovi - Ivanovi 3".
7.15 "Felas garumā". Atk.	4.15 "Zalgalvis". Atk.	11.00 "Finanšu un nodokļu labirinti". Atk.	
7.45 "Literature". Atk.	4.30 "Literature".	11.30 "Grāmatu kods". Atk.	
8.15 "Dzīvoklis". Seriāls.	5.00 "Gandriz ideālas vaka-riņas 4". Izklaidējošs raidījums.	12.00 "La dolce vita ar Roberto". Atk.	9.30 "Vienkārši virtuve".
10.30 "Brazīlija. Latvijāiem pa pēdām". Atk.	14.20 "Skaistule un briesmonis".	13.00 "Pilna bilde". Atk.	10.40 "Bērnu Jautro un atjaunojotā klubs".
11.30 "Daudz laimes, jubilār!". Atk.	16.20 "Galaktikas sargi". Spraiga sīzeta fantastikas filma.	14.00 "Cilvēks. Ceļš. Drošība". Atk.	11.45 "Rogovs. Studija 24".
12.10 "Pasaka par tukšo telpu". Dok. filma.	18.55 "Mirkis līdz katastro-fai". Dok. seriāls.	14.30 "Kas te tik laikmetīgs?". Atk.	12.45 "Supermamma". Seriāls.
13.50 "Aculecīnieks". Atk.	20.00 "TV3 zīnjas svētdienā".	15.00 "Izvēlies panākumus!". Atk.	14.45 "Galigins.ru".
14.30 "Inese pirmā!".	20.10 "Ātrs un bez žēlastības 5". Spraiga sīzeta filma.	16.00 "La dolce vita ar Roberto". Atk.	16.20 "Kā es kļuvu krievis".
15.00 "Latvijas meistarsacīkstes pludmales volejbola "Ego Open 2021". Tieš. Spēle par 3.vietu sievietēm.	22.50 "Titānu dusmas". Spraiga sīzeta trilleris.	17.00 "Kur tas suns aprakts?"	21.30 "Ivanovi - Ivanovi 3". Komēdijseriāls.
	0.50 "Akłā zona 3". Seriāls.	18.00 "Kas te tik laikmetīgs?".	0.35 "Pragrides Stand-up".
	3.30 "Lucifers 3". Seriāls.	18.30 "Būtu zinājis...".	1.20 "Seši kadri". Skeču šovs.
		19.00 "Pilna bildē". Atk.	4.25 "Vienkārši virtuve".
		20.00 "Nacionālo interešu klubs".	4.45 "Kulinārījas raid.
		22.00 "Preses klubš". Atk.	5.10 "Rogovs. Studija 24". Sarunu šovs.

Piektdiena, 16.jūlijs

Vārdadienu svīn: Estere, Hermīne, Liepa

5.25 "Daudz laimes, jubilār!" Atk.	15.30 "Medmāsa Betja 4". Seriāls. 16.20 "Mērdoķa noslēpumi 3". Detektīvfilma.	6.50 "Ķermenis kā pierādījums 2". Seriāls. 7.50 "Reizēs Hanteres skaistums ma tūre". Realitātes seriāls.	4.00 "Dienas personība". Atk. 4.30 "Preses klubš". Atk.
6.00 "Latvijas valsts himna". 6.02 "Cītādi latviskais". Latgales godi.	17.10 "Tekodīes Kurzemē". Atk. 18.10 "Komisars Reksis 4". Detektīvseriāls.	8.20 "Mani remonta noteikumi 7". Realitātes šovs. 9.50 "Televeikala skatogs". 10.05 "Sappu māja 11". Izklaidejōss raidījums.	5.00 "Es - savai zemītei". Atk. 5.30 "Latvietis. Paralēlās pasaules". Atk. 6.00 "Latvijas valsts himna". 6.02 "Igaunijas garša 2". Dok. filmu cikls.
6.30 "Rita Panorāma". 8.35 "Liktena līdumnieki". LTV videofilma.	19.00 "Sovakar" Zījas. 19.30 "Viesulvētru mednieks". Dok. filmu cikls.	6.15 "Tiešsaistē 2". Komēdījseriāls. 7.15 "Uz trijiem". Komēdījseriāls.	15.05 "Vienmēr formā! Deutsche Welle žurnāls". 15.35 "Medmāsa Betja 4". Seriāls.
9.30 "Manā vienīgā 2". Seriāls. 10.25 "Medmāsa Betja 4". Seriāls.	20.15 "Geparda dzīmšana". Dok. filma. 21.10 "Europa koncerts. Deutsche Welle žurnāls". 13.30 "Televeikala skatogs". 13.50 "Grejas anatomijs 5". Seriāls.	11.25 "Vasarā, ko atcerēties". Komēdija. 17.10 "Lielā Barjerīfīra dārgumi ar Jolo Viljamsu". Dok. filma. Seriāls.	6.00 "Animācijas seriāls". 5.25 "Ticīgo uzvars balss". Kristīgā programma. 5.55 "Ievainotā milstība". 1.00 "Dienas personība". Atk. 1.30 "Vēlais ar Streipu". Atk. 2.00 "Kur tas suns aprakts?" Atk.
11.15 "Ciemos pie arhitektiem". Dok. filmu cikls.	23.35 "Dienestu pildot". Detektīvseriāls.	7.45 "Labrit!" 9.10 "Esi vesels!" 10.15 "Modems spriedums". Realitātes šovs.	TV3 Life 14.00 "1000 jūdzes Mjanmā". Atk.
11.45 "Grieķijas salās kopā ar Džūļiju Bredberiju". Dok. filmu cikls.	23.35 "Dienestu pildot". Detektīvseriāls.	11.25 "Vasarā, ko atcerēties". Komēdija. 17.10 "Lielā Barjerīfīra dārgumi ar Jolo Viljamsu". Dok. filma. Seriāls.	5.00 "Animācijas seriāls". 5.25 "Ticīgo uzvars balss". Kristīgā programma. 5.55 "Ievainotā milstība". 1.00 "Dienas personība". Atk. 1.30 "Vēlais ar Streipu". Atk. 2.00 "Kur tas suns aprakts?" Atk.
12.10 "V.I.P. - Veiksmes Intuīcija. Prāts". Atk.	0.35 "2016.gada Rio olimpiiskās spēles. Rokasbumba". Atk.	11.15 "Gudrā meita". Pasaku filma. 12.20 "Personībā. 100g kultūras". Atk.	TV1 5.00 "Es - savai zemītei". Atk. 5.30 "Latvietis. Paralēlās pasaules". Atk. 6.00 "Latvijas valsts himna". 6.02 "Igaunijas garša 2". Dok. filmu cikls.
12.55 "Mēlu laboratorija". Atk. 13.50 "Jelās garumā". Atk. 14.20 "LV jaunatklāšanas raidījums Lēļi". Atk.	2.35 "Pie stūres. Deutsche Welle žurnāls". 3.05 "Brīnišķīgā kakānu pasaule". 3.50 "Personībā. 100g kultūras". Atk.	13.30 "Skeleti skapi". Seriāls. 14.40 "Precamies!". 15.30 "Gaistosās pēdas". Seriāls.	TV1 5.00 "Es - savai zemītei". Atk. 5.30 "Latvietis. Paralēlās pasaules". Atk. 6.00 "Latvijas valsts himna". 6.02 "Igaunijas garša 2". Dok. filmu cikls.
15.15 "Krustpunktā". 16.10 "Manā vienīgā 2". Seriāls. 17.05 "Liktena līdumnieki". LTV videofilma.	4.45 "Dziesma Rīgai". Koncertfilma.	16.30 "Kā braļi 3". Realitātes šovs. 17.55 "Javārds kāzu kleitai 9". Realitātes šovs. 19.00 "Kermenis kā pierādījums 2". Seriāls. 19.55 "Fitness 3". Seriāls. 21.00 "Projekts Bloks 12". Realitātes seriāls.	TV1 5.00 "Es - savai zemītei". Atk. 5.30 "Latvietis. Paralēlās pasaules". Atk. 6.00 "Latvijas valsts himna". 6.02 "Igaunijas garša 2". Dok. filmu cikls.
18.00 "Dienas ziņas". 18.55 "Pastaigas ar manu suni". Detektīvseriāls.	5.00 "Grandiz ideālus vakariņus". Dok. filmu cikls.	22.30 "Kā milēties ar angļi". Komēdija. 0.30 "Sappu māja 11". Izklaidejōss raidījums.	TV1 5.00 "Es - savai zemītei". Atk. 5.30 "Latvietis. Paralēlās pasaules". Atk. 6.00 "Latvijas valsts himna". 6.02 "Igaunijas garša 2". Dok. filmu cikls.
19.45 "Enī un Rū". Seriāls bēriņiem. 20.00 "Panorāma". 20.40 "Majorkas izmeklētāji". 22.15 "Smalkais stilis". Komēdījseriāls.	5.00 "Grandiz ideālus vakariņus". Dok. filmu cikls.	2.35 "Grejas anatomijs 5". Seriāls. 3.30 "Vīnas melo labāk 4". Seriāls.	TV1 5.00 "Es - savai zemītei". Atk. 5.30 "Latvietis. Paralēlās pasaules". Atk. 6.00 "Latvijas valsts himna". 6.02 "Igaunijas garša 2". Dok. filmu cikls.
22.50 "Daudzārīja". Komēdījseriāls.	9.00 "Sappu ceļojums". Mērdoķā.	1.30 "Augstākā sabiedrība". Izklaidejōss raidījums.	TV1 5.00 "Es - savai zemītei". Atk. 5.30 "Latvietis. Paralēlās pasaules". Atk. 6.00 "Latvijas valsts himna". 6.02 "Igaunijas garša 2". Dok. filmu cikls.
22.50 "Nakts ziņas". 23.05 "Sarkanais mežs". 23.35 "Vākuļi". 23.45 "Daudz laimes, jubilār!" Atk.	11.00 "Niemīlestī". 12.10 "Televeikala skatogs". 12.30 "Mani virtutes noslēpumi 9". Realitātes seriāls.	2.35 "Vākuļi". 11.00 "Niemīlestī". 12.10 "Televeikala skatogs". 12.30 "Mani virtutes noslēpumi 9". Realitātes šovs.	TV1 5.00 "Es - savai zemītei". Atk. 5.30 "Latvietis. Paralēlās pasaules". Atk. 6.00 "Latvijas valsts himna". 6.02 "Igaunijas garša 2". Dok. filmu cikls.
23.45 "Vākuļi". 23.55 "Sarkanais mežs". 23.55 "Vākuļi". 0.45 "Daudz laimes, jubilār!" Atk.	13.50 "Vākuļi". 14.20 "Vākuļi". 14.55 "Skrejiens pēc miljona 30". Realitātes šovs. 15.55 "Nākamā pietura - mīlestība 2". Realitātes šovs. 17.00 "Goldbergi 3". Komēdījseriāls.	13.50 "Vākuļi". 14.20 "Vākuļi". 14.55 "Skrejiens pēc miljona 29". Realitātes šovs. 15.55 "Nākamā pietura - mīlestība 2". Realitātes šovs. 17.00 "Goldbergi 3". Komēdījseriāls.	TV1 5.00 "Es - savai zemītei". Atk. 5.30 "Latvietis. Paralēlās pasaules". Atk. 6.00 "Latvijas valsts himna". 6.02 "Igaunijas garša 2". Dok. filmu cikls.
23.55 "Sarkanais mežs". 23.55 "Vākuļi". 0.45 "Daudz laimes, jubilār!" Atk.	15.50 "Vākuļi". 16.00 "Vākuļi". 16.30 "Vākuļi". 17.00 "Vākuļi". 18.30 "Vākuļi". 19.00 "Vākuļi". 19.30 "Vākuļi". 20.00 "Vākuļi". 20.30 "Vākuļi". 21.00 "Vākuļi". 21.30 "Vākuļi". 21.45 "Vākuļi". 21.50 "Vākuļi". 21.55 "Vākuļi". 22.00 "Vākuļi". 22.30 "Vākuļi". 22.45 "Vākuļi". 22.50 "Vākuļi". 22.55 "Vākuļi". 22.60 "Vākuļi". 22.65 "Vākuļi". 22.70 "Vākuļi". 22.75 "Vākuļi". 22.80 "Vākuļi". 22.85 "Vākuļi". 22.90 "Vākuļi". 22.95 "Vākuļi". 23.00 "Vākuļi". 23.05 "Vākuļi". 23.10 "Vākuļi". 23.15 "Vākuļi". 23.20 "Vākuļi". 23.25 "Vākuļi". 23.30 "Vākuļi". 23.35 "Vākuļi". 23.40 "Vākuļi". 23.45 "Vākuļi". 23.50 "Vākuļi". 23.55 "Vākuļi". 23.60 "Vākuļi". 23.65 "Vākuļi". 23.70 "Vākuļi". 23.75 "Vākuļi". 23.80 "Vākuļi". 23.85 "Vākuļi". 23.90 "Vākuļi". 23.95 "Vākuļi". 24.00 "Vākuļi". 24.05 "Vākuļi". 24.10 "Vākuļi". 24.15 "Vākuļi". 24.20 "Vākuļi". 24.25 "Vākuļi". 24.30 "Vākuļi". 24.35 "Vākuļi". 24.40 "Vākuļi". 24.45 "Vākuļi". 24.50 "Vākuļi". 24.55 "Vākuļi". 24.60 "Vākuļi". 24.65 "Vākuļi". 24.70 "Vākuļi". 24.75 "Vākuļi". 24.80 "Vākuļi". 24.85 "Vākuļi". 24.90 "Vākuļi". 24.95 "Vākuļi". 25.00 "Vākuļi". 25.05 "Vākuļi". 25.10 "Vākuļi". 25.15 "Vākuļi". 25.20 "Vākuļi". 25.25 "Vākuļi". 25.30 "Vākuļi". 25.35 "Vākuļi". 25.40 "Vākuļi". 25.45 "Vākuļi". 25.50 "Vākuļi". 25.55 "Vākuļi". 25.60 "Vākuļi". 25.65 "Vākuļi". 25.70 "Vākuļi". 25.75 "Vākuļi". 25.80 "Vākuļi". 25.85 "Vākuļi". 25.90 "Vākuļi". 25.95 "Vākuļi". 26.00 "Vākuļi". 26.05 "Vākuļi". 26.10 "Vākuļi". 26.15 "Vākuļi". 26.20 "Vākuļi". 26.25 "Vākuļi". 26.30 "Vākuļi". 26.35 "Vākuļi". 26.40 "Vākuļi". 26.45 "Vākuļi". 26.50 "Vākuļi". 26.55 "Vākuļi". 26.60 "Vākuļi". 26.65 "Vākuļi". 26.70 "Vākuļi". 26.75 "Vākuļi". 26.80 "Vākuļi". 26.85 "Vākuļi". 26.90 "Vākuļi". 26.95 "Vākuļi". 27.00 "Vākuļi". 27.05 "Vākuļi". 27.10 "Vākuļi". 27.15 "Vākuļi". 27.20 "Vākuļi". 27.25 "Vākuļi". 27.30 "Vākuļi". 27.35 "Vākuļi". 27.40 "Vākuļi". 27.45 "Vākuļi". 27.50 "Vākuļi". 27.55 "Vākuļi". 27.60 "Vākuļi". 27.65 "Vākuļi". 27.70 "Vākuļi". 27.75 "Vākuļi". 27.80 "Vākuļi". 27.85 "Vākuļi". 27.90 "Vākuļi". 27.95 "Vākuļi". 28.00 "Vākuļi". 28.05 "Vākuļi". 28.10 "Vākuļi". 28.15 "Vākuļi". 28.20 "Vākuļi". 28.25 "Vākuļi". 28.30 "Vākuļi". 28.35 "Vākuļi". 28.40 "Vākuļi". 28.45 "Vākuļi". 28.50 "Vākuļi". 28.55 "Vākuļi". 28.60 "Vākuļi". 28.65 "Vākuļi". 28.70 "Vākuļi". 28.75 "Vākuļi". 28.80 "Vākuļi". 28.85 "Vākuļi". 28.90 "Vākuļi". 28.95 "Vākuļi". 29.00 "Vākuļi". 29.05 "Vākuļi". 29.10 "Vākuļi". 29.15 "Vākuļi". 29.20 "Vākuļi". 29.25 "Vākuļi". 29.30 "Vākuļi". 29.35 "Vākuļi". 29.40 "Vākuļi". 29.45 "Vākuļi". 29.50 "Vākuļi". 29.55 "Vākuļi". 29.60 "Vākuļi". 29.65 "Vākuļi". 29.70 "Vākuļi". 29.75 "Vākuļi". 29.80 "Vākuļi". 29.85 "Vākuļi". 29.90 "Vākuļi". 29.95 "Vākuļi". 30.00 "Vākuļi". 30.05 "Vākuļi". 30.10 "Vākuļi". 30.15 "Vākuļi". 30.20 "Vākuļi". 30.25 "Vākuļi". 30.30 "Vākuļi". 30.35 "Vākuļi". 30.40 "Vākuļi". 30.45 "Vākuļi". 30.50 "Vākuļi". 30.55 "Vākuļi". 30.60 "Vākuļi". 30.65 "Vākuļi". 30.70 "Vākuļi". 30.75 "Vākuļi". 30.80 "Vākuļi". 30.85 "Vākuļi". 30.90 "Vākuļi". 30.95 "Vākuļi". 31.00 "Vākuļi". 31.05 "Vākuļi". 31.10 "Vākuļi". 31.15 "Vākuļi". 31.20 "Vākuļi". 31.25 "Vākuļi". 31.30 "Vākuļi". 31.35 "Vākuļi". 31.40 "Vākuļi". 31.45 "Vākuļi". 31.50 "Vākuļi". 31.55 "Vākuļi". 31.60 "Vākuļi". 31.65 "Vākuļi". 31.70 "Vākuļi". 31.75 "Vākuļi". 31.80 "Vākuļi". 31.85 "Vākuļi". 31.90 "Vākuļi". 31.95 "Vākuļi". 32.00 "Vākuļi". 32.05 "Vākuļi". 32.10 "Vākuļi". 32.15 "Vākuļi". 32.20 "Vākuļi". 32.25 "Vākuļi". 32.30 "Vākuļi". 32.35 "Vākuļi". 32.40 "Vākuļi". 32.45 "Vākuļi". 32.50 "Vākuļi". 32.55 "Vākuļi". 32.60 "Vākuļi". 32.65 "Vākuļi". 32.70 "Vākuļi". 32.75 "Vākuļi". 32.80 "Vākuļi". 32.85 "Vākuļi". 32.90 "Vākuļi". 32.95 "Vākuļi". 33.00 "Vākuļi". 33.05		

Trešdiena, 14.jūlijs

Vārdadienu svīn: Anvars, Oskars, Rītvars

LTV 1	TV3 Life	TV3 Life	LTV 1
5.05 "Tēlas ganumā". Atk.	15.35 "Welle žurnāls".	15.00 "Projekts "Nākotne" - Deutsche Welle žurnāls".	15.00 "Preses klubs". Atk.
5.30 "Piedzīvojums dabā". Atk.	16.25 "Mērķa noslēpumi 4".	10.05 "Sapņu māja 11".	0.30 "Zīnu Top". Atk.
6.00 "Latvijas valsts himna".	17.15 "XX gadsimta leģendas: zinātnieki". Dok. filmu cikls.	Izklaidejoss raidījums.	1.00 "Dienas personība". Atk.
6.02 "Province". Atk.	10.25 "Medmāsa Betija 4".	Seriāls.	1.30 "Vēlais ar Streipu". Atk.
6.30 "Rīta Panorāma".	11.15 "Rozamunde Pilcere. Atlaujē sānsolim".	Seriāls.	2.00 "Latvijas labuns". Atk.
8.35 "Milas viesulis 16". Seriāls.	12.45 "Nacionālie dārgumi. 100g kultūras". Atk.	Romantiska drāma.	3.00 "La dolce vita ar Roberto". Atk.
9.30 "Māra vienīga 2". Seriāls.	14.05 "Sajūti Latgalīl". Atk.	Aizkulisees".	4.00 "Dienas personība". Atk.
10.25 "Medmāsa Betija 4".	14.35 "Daudz laimes, jubilār!".	Detektīvseriāls.	4.30 "Preses klubs". Atk.
Seriāls.	15.15 "Krustpunktā".	Atk.	4.50 "Dienas personība". Atk.
11.15 "Rozamunde Pilcere. Atlaujē sānsolim".	16.10 "Māra vienīga 2".	Nacionālie dārgumi.	5.00 "Televeikala skatogs".
Romantiska drāma.	17.05 "Milas viesulis 16".	100g kultūras".	5.30 "Aninācijas seriāls".
12.45 "Nacionālie dārgumi. 100g kultūras".	18.00 "Dienas zīnas".	Seriāls.	5.30 "Ticīgo uzvaras balss".
14.05 "Sajūti Latgalīl".	19.00 "Sapļesta kruse".	Seriāls.	6.00 "Latvijas labuns".
14.35 "Daudz laimes, jubilār!".	19.00 "Sapļesta kruse".	daudzēriju filma.	6.02 "Sajūti Latgalīl".
15.15 "Krustpunktā".	20.00 "Panorāma".	Atk.	6.02 "Komandā 8".
16.10 "Māra vienīga 2".	20.40 "Pārtikas revidents".	Seriāls.	6.30 "Rīta Panorāma".
Seriāls.	21.25 "Latvijas Loto izlozes".	Analītisks raidījums.	6.30 "Rīta Panorāma".
21.25 "Latvijas Loto izlozes".	21.35 "Vilsones kundze".	Seriāls.	6.30 "Rīta Panorāma".
21.35 "Vilsones kundze".	22.35 "Nakts zīnas".	Seriāls.	6.30 "Rīta Panorāma".
Seriāls.	22.50 "Mērijas ceļojums".	Dok. filma.	6.30 "Rīta Panorāma".
0.15 "Saknes debēsis".	20.00 "Pārtikas revidents".	Atk.	6.30 "Rīta Panorāma".
0.15 "Saknes debēsis".	20.40 "Tizzinas impuls".	Atk.	6.30 "Rīta Panorāma".
0.25 "Pārtikas revidents".	21.25 "Latvijas Loto izlozes".	Atk.	6.30 "Rīta Panorāma".
0.25 "Pārtikas revidents".	21.35 "Vilsones kundze".	Seriāls.	6.30 "Rīta Panorāma".
0.45 "Saknes debēsis".	22.35 "Nakts zīnas".	Seriāls.	6.30 "Rīta Panorāma".
0.45 "Saknes debēsis".	20.00 "Panorāma".	Atk.	6.30 "Rīta Panorāma".
0.45 "Saknes debēsis".	20.40 "Pārtikas revidents".	Atk.	6.30 "Rīta Panorāma".
0.45 "Saknes debēsis".	21.25 "Latvijas Loto izlozes".	Atk.	6.30 "Rīta Panorāma".
0.45 "Saknes debēsis".	21.35 "Vilsones kundze".	Seriāls.	6.30 "Rīta Panorāma".
0.45 "Saknes debēsis".	22.35 "Nakts zīnas".	Seriāls.	6.30 "Rīta Panorāma".
0.45 "Saknes debēsis".	20.00 "Panorāma".	Atk.	6.30 "Rīta Panorāma".
0.45 "Saknes debēsis".	20.40 "Pārtikas revidents".	Atk.	6.30 "Rīta Panorāma".
0.45 "Saknes debēsis".	21.25 "Latvijas Loto izlozes".	Atk.	6.30 "Rīta Panorāma".
0.45 "Saknes debēsis".	21.35 "Vilsones kundze".	Seriāls.	6.30 "Rīta Panorāma".
0.45 "Saknes debēsis".	22.35 "Nakts zīnas".	Seriāls.	6.30 "Rīta Panorāma".
0.45 "Saknes debēsis".	20.00 "Panorāma".	Atk.	6.30 "Rīta Panorāma".
0.45 "Saknes debēsis".	20.40 "Pārtikas revidents".	Atk.	6.30 "Rīta Panorāma".
0.45 "Saknes debēsis".	21.25 "Latvijas Loto izlozes".	Atk.	6.30 "Rīta Panorāma".
0.45 "Saknes debēsis".	21.35 "Vilsones kundze".	Seriāls.	6.30 "Rīta Panorāma".
0.45 "Saknes debēsis".	22.35 "Nakts zīnas".	Seriāls.	6.30 "Rīta Panorāma".
0.45 "Saknes debēsis".	20.00 "Panorāma".	Atk.	6.30 "Rīta Panorāma".
0.45 "Saknes debēsis".	20.40 "Pārtikas revidents".	Atk.	6.30 "Rīta Panorāma".
0.45 "Saknes debēsis".	21.25 "Latvijas Loto izlozes".	Atk.	6.30 "Rīta Panorāma".
0.45 "Saknes debēsis".	21.35 "Vilsones kundze".	Seriāls.	6.30 "Rīta Panorāma".
0.45 "Saknes debēsis".	22.35 "Nakts zīnas".	Seriāls.	6.30 "Rīta Panorāma".
0.45 "Saknes debēsis".	20.00 "Panorāma".	Atk.	6.30 "Rīta Panorāma".
0.45 "Saknes debēsis".	20.40 "Pārtikas revidents".	Atk.	6.30 "Rīta Panorāma".
0.45 "Saknes debēsis".	21.25 "Latvijas Loto izlozes".	Atk.	6.30 "Rīta Panorāma".
0.45 "Saknes debēsis".	21.35 "Vilsones kundze".	Seriāls.	6.30 "Rīta Panorāma".
0.45 "Saknes debēsis".	22.35 "Nakts zīnas".	Seriāls.	6.30 "Rīta Panorāma".
0.45 "Saknes debēsis".	20.00 "Panorāma".	Atk.	6.30 "Rīta Panorāma".
0.45 "Saknes debēsis".	20.40 "Pārtikas revidents".	Atk.	6.30 "Rīta Panorāma".
0.45 "Saknes debēsis".	21.25 "Latvijas Loto izlozes".	Atk.	6.30 "Rīta Panorāma".
0.45 "Saknes debēsis".	21.35 "Vilsones kundze".	Seriāls.	6.30 "Rīta Panorāma".
0.45 "Saknes debēsis".	22.35 "Nakts zīnas".	Seriāls.	6.30 "Rīta Panorāma".
0.45 "Saknes debēsis".	20.00 "Panorāma".	Atk.	6.30 "Rīta Panorāma".
0.45 "Saknes debēsis".	20.40 "Pārtikas revidents".	Atk.	6.30 "Rīta Panorāma".
0.45 "Saknes debēsis".	21.25 "Latvijas Loto izlozes".	Atk.	6.30 "Rīta Panorāma".
0.45 "Saknes debēsis".	21.35 "Vilsones kundze".	Seriāls.	6.30 "Rīta Panorāma".
0.45 "Saknes debēsis".	22.35 "Nakts zīnas".	Seriāls.	6.30 "Rīta Panorāma".
0.45 "Saknes debēsis".	20.00 "Panorāma".	Atk.	6.30 "Rīta Panorāma".
0.45 "Saknes debēsis".	20.40 "Pārtikas revidents".	Atk.	6.30 "Rīta Panorāma".
0.45 "Saknes debēsis".	21.25 "Latvijas Loto izlozes".	Atk.	6.30 "Rīta Panorāma".
0.45 "Saknes debēsis".	21.35 "Vilsones kundze".	Seriāls.	6.30 "Rīta Panorāma".
0.45 "Saknes debēsis".	22.35 "Nakts zīnas".	Seriāls.	6.30 "Rīta Panorāma".
0.45 "Saknes debēsis".	20.00 "Panorāma".	Atk.	6.30 "Rīta Panorāma".
0.45 "Saknes debēsis".	20.40 "Pārtikas revidents".	Atk.	6.30 "Rīta Panorāma".
0.45 "Saknes debēsis".	21.25 "Latvijas Loto izlozes".	Atk.	6.30 "Rīta Panorāma".
0.45 "Saknes debēsis".	21.35 "Vilsones kundze".	Seriāls.	6.30 "Rīta Panorāma".
0.45 "Saknes debēsis".	22.35 "Nakts zīnas".	Seriāls.	6.30 "Rīta Panorāma".
0.45 "Saknes debēsis".	20.00 "Panorāma".	Atk.	6.30 "Rīta Panorāma".
0.45 "Saknes debēsis".	20.40 "Pārtikas revidents".	Atk.	6.30 "Rīta Panorāma".
0.45 "Saknes debēsis".	21.25 "Latvijas Loto izlozes".	Atk.	6.30 "Rīta Panorāma".
0.45 "Saknes debēsis".	21.35 "Vilsones kundze".	Seriāls.	6.30 "Rīta Panorāma".
0.45 "Saknes debēsis".	22.35 "Nakts zīnas".	Seriāls.	6.30 "Rīta Panorāma".
0.45 "Saknes debēsis".	20.00 "Panorāma".	Atk.	6.30 "Rīta Panorāma".
0.45 "Saknes debēsis".	20.40 "Pārtikas revidents".	Atk.	6.30 "Rīta Panorāma".
0.45 "Saknes debēsis".	21.25 "Latvijas Loto izlozes".	Atk.	6.30 "Rīta Panorāma".
0.45 "Saknes debēsis".	21.35 "Vilsones kundze".	Seriāls.	6.30 "Rīta Panorāma".
0.45 "Saknes debēsis".	22.35 "Nakts zīnas".	Seriāls.	6.30 "Rīta Panorāma".
0.45 "Saknes debēsis".	20.00 "Panorāma".	Atk.	6.30 "Rīta Panorāma".
0.45 "Saknes debēsis".	20.40 "Pārtikas revidents".	Atk.	6.30 "Rīta Panorāma".
0.45 "Saknes debēsis".	21.25 "Latvijas Loto izlozes".	Atk.	6.30 "Rīta Panorāma".
0.45 "Saknes debēsis".	21.35 "Vilsones kundze".	Seriāls.	6.30 "Rīta Panorāma".
0.45 "Saknes debēsis".	22.35 "Nakts zīnas".	Seriāls.	6.30 "Rīta Panorāma".
0.45 "Saknes debēsis".	20.00 "Panorāma".	Atk.	6.30 "Rīta Panorāma".
0.45 "Saknes debēsis".	20.40 "Pārtikas revidents".	Atk.	6.30 "Rīta Panorāma".
0.45 "Saknes debēsis".	21.25 "Latvijas Loto izlozes".	Atk.	6.30 "Rīta Panorāma".
0.45 "Saknes debēsis".	21.35 "Vilsones kundze".	Seriāls.	6.30 "Rīta Panorāma".
0.45 "Saknes debēsis".	22.35 "Nakts zīnas".	Seriāls.	6.30 "Rīta Panorāma".
0.45 "Saknes debēsis".	20.00 "Panorāma".	Atk.	6.30 "Rīta Panorāma".
0.45 "Saknes debēsis".	20.40 "Pārtikas revidents".	Atk.	6.30 "Rīta Panorāma".
0.45 "Saknes debēsis".	21.25 "Latvijas Loto izlozes".	Atk.	6.30 "Rīta Panorāma".
0.45 "Saknes debēsis".	21.35 "Vilsones kundze".	Seriāls.	6.30 "Rīta Panorāma".
0.45 "Saknes debēsis".	22.35 "Nakts zīnas".	Seriāls.	6.30 "Rīta Panorāma".
0.45 "Saknes debēsis".	20.00 "Panorāma".	Atk.	6.30 "Rīta Panorāma".
0.45 "Saknes debēsis".	20.40 "Pārtikas revidents".	Atk.	6.30 "Rīta Panorāma".
0.45 "Saknes debēsis".	21.25 "Latvijas Loto izlozes".	Atk.	6.30 "Rīta Panorāma".
0.45 "Saknes debēsis".	21.35 "Vilsones kundze".	Seriāls.	6.30 "Rīta Panorāma".
0.45 "Saknes debēsis".	22.35 "Nakts zīnas".	Seriāls.	6.30 "Rīta Panorāma".
0.45 "Saknes debēsis".	20.00 "Panorāma".	Atk.	6.30 "Rīta Panorāma".
0.45 "Saknes debēsis".	20.40 "Pārtikas revidents".	Atk.	6.30 "Rīta Panorāma".
0.45 "Saknes debēsis".	21.25 "Latvijas Loto izlozes".	Atk.	6.30 "Rīta Panorāma".
0.45 "Saknes debēsis".	21.35 "Vilsones kundze".	Seriāls.	6.30 "Rīta Panorāma".
0.45 "Saknes debēsis".	22.35 "Nakts zīnas".	Seriāls.	6.30 "Rīta Panorāma".
0.45 "Saknes debēsis".	20.00 "Panorāma".	Atk.	6.30 "Rīta Panorāma".
0.45 "Saknes debēsis".	20.40 "Pārtikas revidents".	Atk.	6.30 "Rīta Panorāma".
0.45 "Saknes debēsis".	21.25 "Latvijas Loto izlozes".	Atk.	6.30 "Rīta Panorāma".
0.45 "Saknes debēsis".	21.35 "Vilsones kundze".	Seriāls.	6.30 "Rīta Panorāma".
0.45 "Saknes debēsis".	22.35 "Nakts zīnas".	Seriāls.</td	

acis un veldzē sirdi

Dārzā uzied ligzda un muciņa

Tilžas pagasta iedzīvotājas ZINAĪDAS ZELČAS puķu dārzā mājvietu radusi gan stārķa ligzda, gan ziedu muca.

Ideja par stārķa ligzdu radās brīdi, kad dāvanā saņēma dārza dekoru - stārķi. Nolēma, ka viņam vienam būs garlaicīgi, tāpēc iegādājās vēl divus mazākus stārķus, un tapa puķu statīvs - stārķa ligzda. Savukārt ideja par muciņu uz ratiem radās Zinaīdas vīram. Saimniece gribēja dārzā muciņu, bet nevarēja īsti izdomāt, kurā vietā likt. "Virs uzlika to uz ratiņiem un teica, lai kaut vai katru dienu lieku citā vietā," smej Zinaīda.

Ikdiņā viņa saimnieko mājās - rūpējas par savām gotinām, siltumnīcām, māju un dārzu. "Savu dārzu nevaru iedomāties bez dažādām krāsainu ziedu dobēm un karamiem podiem. Gan mani pašu, gan manus viesus priečē manas mījakās puķes - dažādu krāsu rozes, peonijas, pelargonijas, balzamīnes, petūnijas, begonijas un vēl daudzas citas mana dārza karalienes," teic Zinaīda.

Amizanta muciņa. Zinaīdu un ciemiņus priečē gan ziedu krāsu dažādība, gan interesantā ideja.

Stārķu ligzda. Netālu no šiem stārkēniem atrodas arī trešais putns ar savu puķu bagātību.

Pie save jasmīnu krūma. Zinaīda rūpējas ne tikai par augiem, bet arī par brūnām un raibām piena šķirnes govīm. Puķu vārdi gan tām nav doti, bet saimniece solās nākotnē par to padomāt.

Bērzpili zied puķu laiva

Bērzpils pagasta centrs vasarās ir īpaši krāšņs, jo bagātīgi zied rozes un citas puķes, uziedējusi pat laiva!

"Mums jau bija izveidots Ičas apmetnes tematiskais ciems, kad radās šī doma, ka pie saieta nama vajadzētu novietot ziedu laivu, kas simbolizētu ciemu, jo tūristi, pirms sāk pagasta kultūrvēsturisko objektu apskati, vispirms piestāj pie saieta nama," atklāj pagasta kultūras darba organizatore ANNA KRIVIŠA. Realizēt ideju palīdzēja Jānis Poševs, kuram bija jau savu laiku nokalpojusi laiva. Atgādāja to līdz saieta namam un pārvērtā par puķu augšanas un ziedēšanas vietu. Iegādājoties puķes, izvēlas tās, kuru ziedi veido skaistu kopainu. "Man patīk, ka saieta nama vizuālo tēlu skaisti papildina laiva, ka mēs dzivojam pie ūdeņiem. Jā, arī ciemiņiem patīk, jo nav daudz vietu, kur pagasta centru rotātu ziedu laiva," atzīst A.Kriviša.

Laiva. Pie saieta nama tā atrodas jau vairākus gadus, priečējot ikvienu garāmgājēju. Par puķu skaistumu rūpējas Renāte Ākule.

Brīvbīri sagatavoja A.Socka, foto - no personīgā arhīva

CILVĒK ZINAS

Uzziedējusi lilija ar 100 ziediem

Foto - A.Krišanovs

Viļakas iedzīvotājas Valentīnas Strupkas dārzā uziedējusi neparasta lilija. Valentīna stāta, ka aptuveni pirms 15 gadiem, ieraudzījusi žurnālā "Dārzs un Drava" kāda pazīstama dārznieka publicētos liliju attēlus, nolēma pasūtīt ziedu sīpolus arī savam dārzam. Lai gan sākotnēji šī puķe daudz neatšķiras no savām sugas māsām, pēdējos pāris gados tā sākusi pārsteigt īpašnieci ar ziedu daudzumу un neparasto izvietojumu. Ja pērn uz viena kāta Valentīna saskaitīja aptuveni 20 rozā ziedus, tad šovasar to skaits tuvojas simtam.

Vāriet ziepes!

Foto - Z.Logina

Biedrības "Rudzupuķe" sievietes aizvadītajā trešdienā darbojās meistarklāsēs - dažas gatavoja ziepes, bet citas - laimes slotīpas. Ziepu gatavošanas meistare Laimdota Zelča atklāja vairākus knifiņus, kā šo tīrības līdzekli pagatavot pašu rokām. Ir, protams, dažādas metodes un materiāli, bet sev ziepītes var pagatavot arī pavisam vienkāršā veidā. "Nopērk un uz smalkas rīves sarīvē bērnu ziepes. Pievieno kumelišu, kliņgerīšu novārījumu, klāt var likt pienu vai pat roku krēmu - piedevu izmantošanā var izpausties radoši. Visu izkausējot ūdens peldē un maisot, var izveidot sev jaunas ziepītes," atklāja Laimdota, piebilstot, ka var pievienot arī smaržvielas. Pirms pašām izmēģināt roku ziepu gatavošanā, sievietes ieklausījās padomos, izvēlējās formas, krāsas un kērās pie darba.

NEDĒĻAS CITĀTS

"Lai tikai atkal nepaaugstina algu tā, ka tā kļūst vēl mazāka..."

(No divu skolotāju sarunas)

Redakcija atvainojas visiem, kurus "Cilvēkzinās" aizvainojušas vai aizvainos

Rast iedvesmu idejām

Veido nākotni pats!

Jūnijs cilvēkiem vienmēr asociējies ar svinībām, bezrūpību un cerībām par neaizmirstamu vasaru. Tieši šāds pirmais vasaras mēnessis bija arī visiem programmas "Future Heroes" dalībniekiem, tostarp arī man, Rugāju novada vidusskolas skolniecei Elvitai Rizenai. 14.jūnijā es kopā ar savu komandu "JANE", mentori un programmas veidotājiem pavadīju saulainu dienu, tagad atminamies programmas norises laikā iegūto un pieredzēto.

Programma noritēja sešu mēnešu garumā, kad 50 jaunietes no dažādiem Latvijas reģioniem piedalījās 10 darbnīcās, lai, praktiski darbojoties un sevi pilnveidojot, rastu iedvesmu jaunām idejām, kas pieredzējušu mentoru vadībā atspoguļotos veiksmīgā sociālā vai biznesa projektā.

Pandēmijas dēļ "Future Heroes" programma tika īstenota attālināti – visas nodarbības un iedvesmojošās runas notika "Zoom" platformā. Plašāka auditorija tām varēja sekot "Facebook" tiešraidēs un ierakstos. Sarunā gan ar komandas dalībniecēm un mentori, gan programmas veidotājām noskaidrojām, ar kādām grūtībām nācās saskarties, piedaloties šajā programmā, kādi bija visielākie ieguvumi un ko gribētu novēlēt citiem.

EVA EINMANE, komandas "JANE" mentore, biznesa un mārketinga procesu konsultante, uzņēmēja, pasniedzēja:

"Future Heroes" 2020./2021.g. sezonā es biju mentore jauniešu komandai, kura izstrādāja projektu par jauniešu sociālo trauksmi - "YouthAnxiety". Man bija atbalsta funkcija projekta veiksmīgas īstenošanas nodrošināšanai. Noteikti varu teikt, ka šī bija mana pirmā pieredze intensīvai sadarbībai ar jauniešiem līdz 18 gadiem. Esmu gandarīta, ka spējām veiksmīgi piesaistīt ievērojamus nozaru ekspertus, kuri sniedza mums informatīvu atbalstu par tik ļoti aktuālu tēmu mūsdienās. Domāju, ka spējām radīt kustību sociālās trauksmes jautājumu un metožu aktualizēšanai sabiedrībā, runājot ar jauniešiem, izglītotājiem, atbildīgo organizāciju pārstāvjiem, praktiski pētot metodes un radot domāšanas paņēmienus, lai pārvarētu šādas trauksmes izpausmes. Vienīgais izaicinājums, manā skatījumā, bija spēja veltīt pietiekami daudz laika šim nozīmīgajam projektam, jo paralēli, protams, bija jāpievērsas arī darbam un mācībām.

Galvenā un būtiskākā atziņa, ko guvu, atbalstot jauniešus šajā izaicinājumu pilnajā ceļā, bija tas, ka ir būtiski īnoties, domāt uz priekšu un komunicēt arī par nepatikamām lietām, jo kopumā mēs visi vēlamies virzīties uz labāku nākotni, un šķēršļu pārvēršana ir daļa no procesa. Kas gan cits, ja ne mūsu jaunieši līdzēs mums saskatīt pareizāko ceļu. Labprāt atbalstīšu jauniešu izaugsmes programmas kā "Future Heroes" arī turpmāk.

tajā pašā laikā arī pozitīvi satraukta. Kad es iepazinos ar programmas vadītājām, kļuva iedrošinātāka un enerģiskāka, vēlējos iepazīties ar jauniem cilvēkiem, kā arī dalīties ar savām domām un idejām.

Vislielākās grūtības man sagādāja atrast vienotu projekta tematu ar pilnībā svešiem cilvēkiem. Tas lika man pārvarēt savas bailes un būt ekstravertākam cilvēkam, lai radītu pilnvērtīgu sadarbības sajūtu komandā un vienotu to. Uzturot pozitīvu un saliedētu komandas garu, nonācām pie secinājuma, ka visām dalībniecēm ir kāda saskare ar sociālās trauksmes problēmām. Nodomājām, ka mēs noteikti neesam vienīgie jaunieši, kuri izjūt trauksmi, atrodoties publīkā. Tā arī radās mūsu projekts "YouthAnxiety", kas ir balstīts uz sociālās trauksmes situācijām un veidiem, kā tās pārvarēt. Šajā programmā man bija iespēja sevi attīstīt gan uzņēmējdarbības nozarē, gan iegūt jaunus draugus, kolēgus, gan klūt pašpārliecinātākai un nebaidīties no nepieredzētā.

ANNIKA SAUKĀNE, 12.klasses skolniece, mācās Rīgas Centra Humanitārajā vidusskolā, projekta "YouthAnxiety" veidotāja:

-Man kā cilvēkam, kurš nav īpaši atvērts sabiedrībā un sliecas vairāk uz introvertā cilvēka personību, "Future Heroes" programma bija vairāk kā izaicinājums. Izaicinājums pierādīt sevi un nebaidīties pieņemt riskus. Uzsākoties "Future Heroes" 1.sezonai, es nezināju, ko sagaidīt. Sākotnēji biju nobijusies,

dalīties ar savām domām un idejām. Vislielākās grūtības man sagādāja atrast vienotu projekta tematu ar pilnībā svešiem cilvēkiem. Tas lika man pārvarēt savas bailes un būt ekstravertākam cilvēkam, lai radītu pilnvērtīgu sadarbības sajūtu komandā un vienotu to.

Uzturot pozitīvu un saliedētu komandas garu, nonācām pie secinājuma, ka visām dalībniecēm ir kāda saskare ar sociālās trauksmes problēmām. Nodomājām, ka mēs noteikti neesam vienīgie jaunieši, kuri izjūt trauksmi, atrodoties publīkā. Tā arī radās mūsu projekts "YouthAnxiety", kas ir balstīts uz sociālās trauksmes situācijām un veidiem, kā tās pārvarēt.

Šajā programmā man bija iespēja sevi attīstīt gan uzņēmējdarbības nozarē, gan iegūt jaunus draugus, kolēgus, gan klūt pašpārliecinātākai un nebaidīties no nepieredzētā.

SANDRA PRINCE, "Future Heroes" programmas vadītāja Latvijā:

-Viennozīmīgi ļoti pietrūka tikšanās un socializēšanās klātienē, turklāt virtuālās nodarbības bija vēl papildus slodze attālinātajam mācību procesam skolā. Taču šobrīd, kad nodarbību cikls ir noslēdzies un meiteņu komandas ir prezentējušas projektu rezultātus žūrijai, kā arī sniegušas pozitīvu atgriezenisko saiti par programmu, varu droši apgalvot, ka attālināta programmas īstenošana nav bijis šķērslis to apgūt pilnībā. Redzam, ka arī tiešsaistē jaunietes spēja ne tikai pilnvērtīgi darboties komandas, apgūt jaunas prasmes, iemācīties izteikt savu viedokli, ar pārliecību prezentēt sevi un savus projektus, bet arī uzrunāt vienaudžus un citas mērķauditorijas, lai risinātu dažādas aktuālas problēmas. Turklat meitenēm bija arī iespēja pilnveidot savas digitālās un angļu valodas prasmes.

Sešu mēnešu garumā dalībniecēm bija iespēja apmeklēt 10 virtuālās darbnīcas, ko vadīja dažādu jomu profesionāļi un viedokļu līderi, par tādām tēmām kā "Liderība un risinājumu rašana", "Tehnoloģijas un uzņēmējdarbība", "Digitālā komunikācija un medijpratība", "Dizaina domāšana" un citām.

Paralēli jaunu prasmju un zināšanu apguvei un lai apliecinātu savu vēlmi būt par pārmaiņu veidotājām, programmas dalībnieces darbojās 10 komandās, kas pieredzējušu mentoru vadībā īstenoja sociālus un uzņēmējdarbības projektus. Komandu projekti meklēja risinājumus dažādām mūsdienās aktuālām problēmām. To, ka programma ir sasniegusi savus mērķus un devusi ieguldījumu drosmīgas, saliedētas un sociāli atbildīgas paaudzes veidošanā, apliecinā arī dalībnieču pozitīvais vērtējums.

Nemot vērā pirmās sezonas pieredzi un sasniegtos rezultātus, ir nolemts, ka programma ir jāturbina, un otrā "Future Heroes" sezonā sāksies 2021.gada rudenī. Tieki plānots piedāvāt gan klātienes, gan attālinātās nodarbības, tādējādi dažādojot procesu un izmantojot tās iespējas, ko piedāvā tehnoloģijas.

AINA ŠPACA, Valsts izglītības satura centra projektu vadītāja un programmas "Future Heroes" koordinatore:

-Valsts izglītības satura centra un Britu Padomes Latvijā īstenotā meiteņu līderības un uzņēmējdarbības programmas "Future Heroes" pirmā sezonā ir veiksmīgi noslēgusies, par ko liels prieks un gandarījums! Pirmais gads nebija vienkāršs, jo visas 10 prasmju apguves darbnīcas tika īstenojas tiešsaistē, lai gan plānotas tās bija klātienē. Līdz ar to daudz vairāk darba bija jāiegulda visu 50 meiteņu saliedēšanā, motivēšanā un komandas gara uzturēšanā. To noteikti

izjuta ne vien pāšas dalībnieces, bet arī komandu mentori un organizatori, jo nekas nespēj aizstāt klātbūtnes efektu. Tomēr jāsaka, ka jaunās līderes spēja pārvarēt šo izaicinājumu un gūt zināšanas, komunicēt un materializēt uz kopienu vērstus sociālos projektus, darbojoties tiešsaistē. Daja komandu programmas norises laikā tā arī klātienē nesatikās, kas beidzot varēja notikt tikai apbalvošanas ceremonijā. Viens no lielākajiem ieguvumiem organizatoru komandai ir gandarījums par dalībnieču izaugsmi, paveikto un viņu pašu atsauksmēm par dalību programmā. Papildu motivāciju sniedz apziņa, ka arī sabiedrība izrādīja interesi un labprāt iesaistīja meiteņu iniciatīvās. Īpašs prieks par programmas atbalstītāju ieguldījumu, lai tā varētu notikt, kas liecina par uzņēmumu vēlmi būt sociāli atbildīgiem un veltīt laiku un resursus jaunatnes izglītīšanai. Noteikti vēlētos piebilst, ka sadarbībā un kopienā ir spēks, tāpēc aicinu atbalstīt pirmās sezonas dalībnieču projektu turpmāku darbību, kā arī meitenes, kuras vēlas būt nākamās "Future Heroes", sekot informācijai programmas interneta vietnēs: [facebook.com/FutureHeroesLatvia; instagram.com/futureheroeslatvia; https://futureheroes.lv](https://futureheroeslatvia.com).

ELVITA RIZENA, Rugāju novada vidusskolas 10.klasses skolniece, projekta "YouthAnxiety" veidotāja:

-Dalība programmā viennozīmīgi bija ļoti vērtīga. Tā ļāva saprast, cik liels darbs tiek ieguldīts katrā projektā un cik daudz laika un enerģijas ir jāinvestē, lai iegūtu sev tūkstošu rezultātu, kas nav viegli. Taču, ja atrodies vīzī, kur apkārt ir iedvesmojošas personības, lieliska mentore, kā arī, protams, iegūtie draugi, pieredze un atbalsts, kas tiek sniegti, tas grūtos brižus padara tā vērtus, šķēršļus - pārvaramus un izaicinājumus - pieņemamus.

Vislielākais darbs tika ieguldīts, izstrādājot savu projektu ar nosaukumu "YouthAnxiety", kurā darbojāmies ar jauniešiem, kas ikdienā izjūt sociālo trauksmi, kā arī popularizējām dažādas metodes, kā risināt šo problēmu. Projekta izveide nebija viegla, jo nācās saskarties ar dažādām problēmām, taču tas ļāva paskatīties uz visu no citas perspektīvas, būt drosmīgai un nebaidīties publiski diskutēt arī par ne tik patikamām tēmām. Šī pieredze noteikti būs ļoti noderīga nākotnē, un jaunajām prasmēm būs liela loma manā dzīvē. Novēlu ikvienam būt drosmīgam un ik pa laikam izķāpt no savas komforta zonas, jo mums, kā nākotnes varonēm, patīk atgādināt, nākotni veidojam mēs paši!

Drošība uz ūdeņiem

Peldēt pāri ezeram – nav prāta darbs

Katru gadu Latvijas ūdenstilpnēs noslikst desmitiem cilvēku. Šī gada karstā vasara bijusi īpaši bīstama pārgalvīgiem peldētājiem. Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta (VUGD) statistika liecina, ka šovasar no ūdeņiem jau izcelti gandrīz 60 noslikušie, un šis skaitlis ar katru dienu pieauga. Nereti slicēju statistiku papildina bērni, pusaudži un jaunieši, kuri, vēlēdamies izrādīties vienaudžu priekšā, neapdomības dēļ zaudē dzīvību.

Nesen redakcijā vērsās balvenietis, lai pastāstītu paša novēroto pusaudžu pārgalvības apliecinājumu: "Karstā vasaras dienā kopā ar draugiem sēdējām Balvu ezera krastā. Vienā brīdi pamanijām ezerā divas mazas galvas un vienu peldētāju uz maza piepūšamā riņķīša. Sākumā domājām, ka viņi peldēs atpakaļ uz krastu, bet peldētāji turpināja virzīties uz ezera vidu. Sākumā viņi peldēja diezgan ātri, tad lēnāk un lēnāk. Vienu brīdi kūlājās turpat uz vietas, pieturoties pie piepūšamā riņķa. Sākām uztraukties, palūdzām meitenēm uz SUP dēliem, kurus atradās netālu, piebraukt viņiem klāt. Taču peldētāji esot teikuši, ka to dara ne pirmo reizi un viss esot kārtībā. Kad viņi nokļuva krastā, piegājām klāt un pajautājām, cik peldētājiem ir gadu. Visi bija piecpadsmitgadīgi. Uzskatu, ka tas bija ļoti pārgalvīgi darīts. Piedevām tā diena bija ļoti karsta, tas bija pats dienas vidus, kad temperatūra pārsniedza +30 grādus. Tas peldriņķis bija parasts, veikalā "Maxima" pirkts, kas kuru katru brīdi varēja pārplīst. Ja nebūtu arī tā, tad iznākums noteikti būtu traģisks. Paldies Dievam, ka viņam pietika prāta vismaz peldriņķi paķert līdzi. Bet šis gadījums raisīja nopietnas pārdomas, jo pieredze liecina, ka peldēšanai pāri Balvu ezeram ir bijušas arī bēdīgas sekas. Manuprāt, pagājušajā gadā šādā veidā noslikā vīrietis. Pusaudži varbūt neizlasīs šo rakstu, bet iespējams, tas vismaz vecākiem liks aizdomāties. Palaižot bērnu uz ezeru, diez vai kāds no viņiem iedomājās, ka atvases izdomās peldēt pāri ezeram."

Ja ir peldvieta, jābūt arī glābējam

Balvu Sporta skolas peldēšanas treneris Romualds Kokorevičs uzskata, ka šādi gadījumi nav pieļaujami: "Ja kāds patiešām to dara, tad līdz jābūt cilvēkam laivā. Uzskatu, ka Balvu peldvietā ir vajadzīgi glābēji. Padomju laikos te bija glābšanas stacija. Tāpēc arī notiek visādi nelaimes gadījumi, jo nav glābēju." R.Kokorevičs pats ir novērojis, ka nereti bērni uzvedas ļoti pārgalvīgi: "Peldvietā pie sporta skolas ir plostīņš, bērni uzķāpj un lec ūdenī no visaugstākās vietas. Uzskatu, ka te vainojami arī vecāki, kuri palaiž uz ezeru peldēties bērnu astoņu vai deviņu gadu vecumā. Tāpēc pie mums notiek tik

daudz nelaimju uz ūdeņiem. Tādai mazai valstij kā Latvija tas ir par daudz. Uzskatu, ka vismaz līdz 12 gadu vecumam bērnu bez pieskatīšanas nedrīkst laist peldēties, jābūt kaut vai vecāku bērnu uzraudzībai. Pēc 12 gadiem, protams, viņi arī vēl ir bērni. Tādēļ labāk būtu, ja peldēties viņi ietu nevis vienatnē, bet vairāki kopā."

R.Kokorevičs atgādina, ka vislielākās briesmas rodas, ja peldētāja ķermenī savelk krampis: "Tad cilvēks vairs nav glābjams, jo krampis savelk nevis tikai kāju, bet visu organismu. Tas visbiežāk notiek pie lielas temperatūru maiņas, karstā laikā lecot ūdenī un nonākot dziļākos slāņos, kur ūdens ir auksts." Peldēšanas treneris atklāj, ka arī pašam agrā jaunībā gadījies, ka dīķi sarauj krampis. Lai gan toreiz kaut kā ticus krastā, kopš tā laikā Romualds zina - neviens, pat ļoti labs peldētājs, nekad nevar būt pārliecīnāts, ka šāda nelaimē ar viņu nenotiks. Tieši tādēļ nereti dzīvību ūdeņos zaudē pašpārliecīnāti vīrieši spēka gados. R.Kokorevičs atzīst, ka protams, ir arī citi gadījumi, kad atpūta pie ūdeņiem var beigties traģiski: "Piemēram, ja cilvēks neprot peldēt, vai dodas peldēt alkohola reibumā. Kategoriski nedrīkst lekt ūdenī nezināmās vietās, jo tas var beigties ar lauztu sprandu. To var darīt tikai speciāli aprīkotās vietās, piemēram, peldbaseina galā, kur izvietotas speciālās tumbas lekšanai. To nedrīkst darīt vienkārši no baseina malas. Ir jābūt noteiktam dziļumam. Turklat peldbaseinā ūdens temperatūra ir vienmērīga. Atšķirībā, piemēram, no Cūkusalām, kas ir īpaši bīstama vieta, jo tur jau metra dziļumā ūdens ir nenormāli auksti."

R.Kokorevičs pārliecīnāts, - lai turpmāk novērstu nelaimes uz ūdens, peldvietās ir jābūt apmācītam glābējam ar speciālu aprīkojumu: "Ja ir peldvietā, ir jābūt glābējam!"

Peldēšanas treneris atgādina, ka no 6.jūlija katras darba dienas pēcpusdienā, kā arī nedēļas nogalēs, uzrādot potēšanās vai pārslimošanas sertifikātu vai arī negatīvu Covid -19 testu, apmeklētājiem atkal ir pieejams Balvu peldbaseins.

VUGD statistika:

No ūdenstilpnēm izvilkti bojāgājušie:

2018. gadā - 118
2019. gadā - 96
2020. gadā - 122
2021.gadā - 59

VUGD aicina būt atbildīgiem gan par savu, gan līdzcilvēku, īpaši bērnu, drošību, lai atpūta pie ūdens nepārverstos traģēdijā!

Foto - A.Kirsanovs

Ko saka likums? Bērnu tiesību aizsardzības likumā ir noteikts, ka bērnu bez pieaugušā vai vismaz 13 gadus vecas personas uzraudzības nedrīkst atstāt līdz 7 gadu vecumam.

Daži svarīgi noteikumi:

Drošība jāievēro gan pieaugušajiem, gan bērniem

Ejot peldēt, sevi var pasargāt, ievērojot dažus svarīgus noteikumus, ko iesaka biedrības "Peldēt droši" peldēšanas trenere un sertificēta glābēja AGNESE GEDROVICA:

- ◆ Ja ir nepietiekama peldēprasme, ūdenī jalieto glābšanas veste, arī pieaugušajiem. Ne piepūšamie matrači, ne pleciņi, riņķi vai pilites – nav droši. Saulē tie var uzkarst un pārsprāgt.
- ◆ Nedodies ūdenī pārkarsis. Ūdenī jājet pakāpeniski, lai straujas temperatūras maiņas rezultātā muskuļi nesaraucas krampi un nesākas elpošanas spazmas, kas var novest līdz panikas stāvoklim un nepareiziem lēnumiem.
- ◆ Peldi paralēli krastam, lai vienmēr būtu iespējams nostāties uz kājām.
- ◆ Nepeldi vienatnē. Vienmēr vajag vismaz vienu cilvēku, kurš tevi redz un spēs izsaukt palīdzību vai pats palīdzēt. Peldoties vienatnē, paies laiks, līdz kāds sapratis, ka esi pazudis. Arī glābējs neiet ūdenī viens!
- ◆ Izvērtē savus spēkus, neesi pārgalvīgs. Nemēģini nirt nedz tālumā, nedz dziļumā, dižošanās ar to, ka vari aizpeldēt vistālāk, nav tā vērtā, lai riskētu ar savu dzīvību.
- ◆ Sacensības var rīkot peldbaseinā, taču atklātā ūdenstilpē nevienam nekas nav jāpierāda. Pat, ja agrāk esi bijis labs peldētājs, peldēšana jāatsāk maziem soļiem un vēlreiz jāpārbauda savas peldēprasmes.
- ◆ Nepeldi, ja esi noguris, arī pēc spraigākas ballītes nevajadzētu peldēt. Nogurums, nepietiekama fiziskā sagatavotība, pārgalvība un bezatbildība, lietojot alkoholu, kā rāda statistika, ir iemesli traģēdijām.
- ◆ Nepeldi krēslā, tumsā, stiprā vējā vai negaisa laikā! Naktī mainās gan ūdens temperatūra, gan vēji, un nelaimes gadījumā tu vienkārši nebūsi pamanāms.
- ◆ Oficiālajās peldvietās ir peldvietas drošības noteikumi – iepazīsties ar tiem, ja atgadīsies kas nelāgs – zināsi, kā rīkoties.
- ◆ Seko līdzīgi laika ziņām un peldēties dodies tikai tad, ja ūdens temperatūra sasniegusi vismaz +18 grādus.
- ◆ Uzmanies no straumēm vai vilņiem – peldēšanai vispiemērotākais ir stāvošs ūdens. Ja peldi upē ar straumi, turp peldi pret straumi, kad spēki būs mazāk, pa straumei būs vieglāk tikt atpakaļ.
- ◆ Nelec ūdenī! Pat labi zināmās vietās apstākļi var būt mainīgi un lēciens beigties ar smagām traumām vai pat vēl jaunāk.
- ◆ Ja mainās laikapstākļi un parādās pirmās aukstuma pazīmes vai spēku izsīkums – peldēšanos jāpārtrauc.
- ◆ Ja pamani, ka kāds uzvedas bīstami vai pārgalvīgi, aizrādi!

Lappusi sagatavoja I.Tušinska

Mūsējie. Projektā Balvos piedalījās vairāk nekā 80 dalībnieki, tostarp Balvu teritoriālās invalidu biedrības biedri no Viļakas, Balviem un Rugājiem.

Priecājas par iespēju atkal kopā būt!

Jūlijā sākumā Balvos ciemojās alūksnieši un madonieši, lai kopā ar Balvu teritoriālo invalidu biedrību lietderīgi pavadītu brīvo laiku. Biedrības vadītāja Marija Dulžinska priecājas par iespēju šovasar bērniem un jauniešiem ar īpašām vajadzībām trīs reizes tikties radošās aktivitātēs, kas iedvesmos un mudinās būt vēl aktīvākiem un radošākiem.

M.Dulžinska pirms orientešanās pasākuma ģimenēm ar bērniem un jauniešiem ar īpašām vajadzībām projekta "Discover the North-East of Latvia" ar ASV vēstniecības mazo grantu programmas atbalstu atklāšanas atzina, ka trīs pasākumi notiks pateicoties ASV vēstnieci, ar kuru viņa satikās pirms pāris gadiem Balvos: "Vēstnieci rādīju prezentāciju par mūsu biedrības aktivitātēm. Pēc kāda laika saņēmu vēstuli par sadarbības iespējām mazo grantu programmā, kurā mūs aicināja uzrakstīt kādu interesantu projektu. Pagāja laiks un šoziem, tiekoties ar brīvprātīgo Paulu Luksti, apspriedām un izlolojām ideju par projektu "Discover the North-East of Latvia", kas motivētu bērnus un jauniešus būt aktīviem, piedalīties izzinošās nodarbiņās un sportiskos pārbaudījumos.

ipašs bērns: "Neizpaliek arī asaras." Alūksnietes nešaubās, ka sabiedrība kļūst saprotosāka. Tiesa, ir arī negatīvi piemēri. "Nesen bijām Raunas muižā ar ļoti smagu dalībnieku. Muižas pārstāvis kliedza: "Nenāciet, nenāciet!" Protams, mammai sāp sirds. Tomēr labo un izprotošo cilvēku ir daudz vairāk. Mēs, vecāki, gribam, lai mūsu bērniņus pieņem, bet, ja mēs neejam ārā, kā lai citi to dara, kā lai citus pārliecinām, ka esam vienlīdzīgi un adekvāti sabiedrības locekļi?"

"Saulstarini". Alūksnieši, tāpat kā pārējie pasākuma dalībnieki, lepojās ar saņemtajām medaļām. "Vien tā vērts bija braukt uz Balviem," jokoja viņi.

Lai arī tajās ģimenēs, kurās ir mūžīgie bērni, sniegtu emocionālo atbalstu, lai viņi varētu satikties, iegūt jaunus draugus. Balvos ciemosies bērni un jaunieši ar īpašām vajadzībām no Alūksnes biedrības "Saulstarini" un Madonas biedrības "Mēs saņiem bērniem". Bērni un jaunieši patiesībā vairāk nekā gadu nekur nav bijuši pandēmijas dēļ, tāpēc ir milzīgs prieks par iespēju atkal būt kopā."

Arī projekta autore Paula Lukste un Madonas biedrības vadītāja Elita Badūne nešlepa gandarijumu, ka var radīt prieku citiem. "Marija atbalsta manas idejas. Pirmā aktivitāte notiek Balvos – spēlēsim spēles, startēsim dažādas grūtības orientešanās pārbaudījumos. Otrajā aktivitātē kopā dosimies "Alūksne - Gulbenes bānītis" ekskursijā, bet trešajā, augustā, tiksimies "Rūķīšos" Rugājos, lai noslēguma pasākumā pārbaudītu spēkus bērnu un jauniešu sporta spēlēs. Būs jauki!" nešaubās Paula.

Par iespēju iepazīt Ziemeļaustrumu Latviju priecājās arī Alūksnes novada bērnu un jauniešu ar īpašām vajadzībām biedrības "Saulstarini" vadītāja Māra Podkalne. "Vēlamies gūt tikai pozitīvas emocijas un iepazīt Balvu pilsētu," viņa piebilda. Arī Dana un viņas māmiņa Dace Orlova, kurās

biedrībā darbojas no tās pirmsākumiem, pavēstīja, ka projektu vērtē vairāk nekā pozitīvi. "Bērni visu laiku dzīvo mājās, bet viņiem gribas kaut kur izbraukt, kaut ko redzēt, tikties ar saviem vienaudžiem. Šī ir pirmā tikšanās pēc pandēmijas ierobežojumiem. Ak Dievs, kā mums Balvos patīk! Mēs šodien ieslīgsmi sarunās un baudīsim izglitojošas un sportiskas aktivitātes," nešaubījās Dace.

Bērnu, jauniešu un pieaugušo ar dažādiem funkcionāliem traucējumiem biedrības "Mēs saņiem bērniem" vadītāja Elita Vadūne no Madonas nešlepa sajūsmu, ka pirmais izbrauciens pēc Covid-19 izdevās: "Kāpēc šādi pasākumi ir nepieciešami? Mēs visi socializējamies un dalāmies pieredzē. Kopā bušana ir ļoti svarīga, kaut gan jāsecina, ka ir ļoti daudz ģimēnu, kuras kaut kādu nepamatotu iemeslu dēļ baidās vai izvairās no komunikācijas. Patiesi, cilvēki ir kūtri, tāpēc mums visai sabiedrībai jābūt aktīvākai. Nedrīkst sēdēt mājās, cerot saņemt kaut kādu pakalpojumu. Nē, jāiet un tas jāsaņem! Ja bērns vai jaunietis laukā iziet ļoti, ļoti reti, viņam sākas psihomotoriskās nelīdzsvarotība, panikas lēkmes. Nevar gaidīt vilciena aiziešanu, – tajā jāsēžas un jābrauc! Sabiedrībai vajag pieņemt ipašus cilvēkus."

Neizpaliek spēles. Balvu teritoriālās invalidu biedrības vadītāja Marija Dulžinska (foto) paspēj saskanot ne tikai organizatoriskus jautājumus, bet arī ierādīt, kā un kura spēle jāspēlē.

"Mēs saņiem bērniem". Daudzi madonieši Balvos pabija pirmo reizi. "Orientešanās bija pārdomāta. Vajag vēl!" vēlēja viņi.

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

Projekts

Ziemeļlatgales reģionā sniegs atbalsts nodarbinātībā un izglītībā dzimuma, tautības, invaliditātes un vecuma dēļ diskriminācijai pakļautām personām

Sabiedrības integrācijas fonds sadarbībā ar mācību centru "FIBRA" Ziemeļlatgales reģionā īsteno motivācijas un atbalsta programmu cilvēkiem, kas saskārušies ar šķēršļiem iesaistīties nodarbinātībā vai izglītībā sava dzimuma, tautības, invaliditātes vai vecuma dēļ. Laika posmā no 2020.gada decembra līdz 2021.gada jūnijam atbalsts sniegs 60 sociālās atstumtības riskam pakļautajiem iedzīvotājiem Balvos, Kārsavā un Rēzeknes novadā, no kuriem visiem 60 atkal izdevies iekļauties nodarbinātībā vai izglītībā.

"Esam patiesi priecīgi, ka motivācijas programmas laikā mums bija iespēja atbalstīt cilvēkus dažādās dzīves situācijās. Pārmaiņu aģenti un citi speciālisti strādāja ar cilvēkiem, viņu rīcībspēju un spēju apzināties problēmu cēloņus, kā arī sniegt pareizos rīkus, kā mainīt esošo situāciju. Sociālās nevienlīdzības un diskriminācijas mazināšanai ir nepieciešamība pēc individuāla, mērķtiecīga un profesionāla atbalsta sniegšanas, kāda motivācijas programmas ietvaros tika arī sniepta Ziemeļlatgales iedzīvotājiem," skaidro Sabiedrības integrācijas fonda sekretariāta direktore Zaiga Pūce.

"Šobrīd, Covid-19 pandēmijas laikā, jebkurš sniegtais atbalsts ir ļoti būtisks, jo daļai no sabiedrības šis laiks ir ļoti smags. Daudzi izjūt stresu un bažas par savu veselību un nākotni, jūtas finansiāli nestabili, nevar iesaistīties

nodarbinātībā, kā arī izglītībā. Tādēļ visu projektā iesaistīto speciālistu palidzība ir nepieciešama un nozīmīga, lai atbalstītu un iedrošinātu personas celt savu pašapziņu, spēju apzināties savas problēmas un risināt tās, motivēt uz izmaiņām. Galvenais cilvēka ieguvums no šī projekta ir tas, ka viņš jūt atbalstu no speciālistiem. Līdz ar to cilvēkam ceļas pašapziņa, rodas priekšstats par nākotni, ka viņš grib un spēj mainīt savu dzīvi," atzīst Ziemeļlatgales reģiona koordinatore Diāna Ivanova.

Sociālās atstumtības un diskriminācijas riskam visvairāk pakļautas personas dzimuma dēļ, personas pēc bērna kopšanas atvainījuma, no vardarbības cietušas personas, personas, kuras kopj citu ģimenes locekli, un viena vecāka ģimenes pārstāvji, personas pēc 50 gadu vecuma, invaliditātes vai etniskās piederības dēļ.

Lai sniegtu kvalitatīvu atbalstu, kā arī sekmētu minēto grupu iekļaušanos sabiedrībā, motivācijas un atbalsta programmas ietvaros izveidota profesionāla komanda, kurā līdzās sociālajam darbiniekam/pārmaiņu aģentam darbojas gan psihologs, gan karjeras konsultants, gan jurists. Tieks nodrošinātas gan individuālās, gan grupu konsultācijas. Tas sniedz iespēju ne tikai strādāt grupu nodarbinātās, tādējādi motivējot cilvēkus uz tālāku darbību, bet arī apzināt un rast risinājumus katra klienta individuālos dzīves jautājumus, tādējādi veidojot stabili pamatu viņa nākotnes virzībai. Kā atzīst Ziemeļlatgales reģiona koordinatore Diāna Ivanova, speciālistu konsultācijas maina ne vien paša cilvēka, bet visu

viņa ģimenes dzīvi, uzlabojot gan psiholoģisko gaisotni ģimenei, gan nodrošinot bērniem labākas iespējas izglītības apguvei un dažādām ārpusskolas nodarbinātībām.

Pateicoties speciālistu atbalstam, motivācijas programmas dalībnieks ir ieguvis tiesības vadīt traktoru; mamma, kurai viens no bērniem ir ar īpašām vajadzībām, ir iestājusies autoskolā, lai varētu nogādāt savu bērnu uz un no specializētās mācību iestādes; vairākiem klientiem sniegs atbalsts, lai viņi sekmīgi iekļautos nodarbinātībā. Darbojoties projektā, vairāki dalībnieki atzinīgi atzīmē psihologa, jurista, pārmaiņu aģenta un karjeras konsultanta atbalstu un saņemto informāciju. Pateicoties projektam, daudzi dalībnieki ir noticejuši sev, un tie pozitīvām pārmaiņām savā dzīvē.

Kopš 2018.gada projekta "Dažādības veicināšana" ietvaros tiek sniegti motivācijas paaugstināšanas un atbalsta pakalpojumi sociālās atstumtības un diskriminācijas riskam pakļautām personām. Motivācijas programma tiek īstenota visā Latvijā. Jau vairāk nekā 2000 cilvēki, kas saskārušies ar šķēršļiem iesaistīties nodarbinātībā vai izglītībā sava dzimuma, tautības, invaliditātes vai dzimuma dēļ, saņem profesionālu speciālistu (sociālā darbinieku, jurista, psihologa, karjeras konsultanta un citu profesionāļu) palidzību, individuālās un grupu konsultācijas, tādējādi veicinot viņu integrāciju sabiedrībā, iekļaušanos sociālajā dzīvē, veidojot izpratni savu tiesību aizstāvībā, palīdzot iesaistīties nodarbinātībā, tostarp pašnodarbinātībā, izglītībā/ apmācībā, kvalifikācijas celšanā.

Kur ieguldīt naudu?

Nekustamais īpašums, zelts, pensiju 3.līmenis - labākie ieguldījumu veidi

Izvēloties ieguldījumu veidu, sabiedrības vārdi vēl aizvien nesaskan ar darbiem. Kā liecina Swedbank Finanšu institūta veiktā aptauja, par labāko ieguldījumu veidu Latvijas iedzīvotāji joprojām uzskata nekustamo īpašumu: tā norāda 41% aptaujāto, kas ir par 2 procentpunktiem vairāk nekā 2018.gadā. Par otru labāko tiek uzskatīts zelts, tomēr ne vienmēr tādi ir arī praksē izvēlētie ieguldījumu risinājumi.

Kamēr palielinās to iedzīvotāju skaits, kuri uzskata nekustamo īpašumu par labāko ieguldījumu, daudz kritiskākā kļuvusi Latvijas iedzīvotāju attieksme pret ieguldījumiem zeltā. Ja 2018. gadā zeltu par labu ieguldījumu veidu uzskatīja 28%, šogad tāpat domā vairs tikai 18% aptaujāto. Tas gan netraucē zeltam saglabāt otro pozīciju labāko ieguldījumu risinājumu sarakstā. Pakāpeniski pieaug arī to iedzīvotāju skaits, kuri par labu investīciju uzskata ieguldījumus pensiju 3. līmeņa plānos (18%, 4 procentpunktu pieaugums) un uzkrājošajā dzīvības apdrošināšanā (16%, 3 procentpunktu pieaugums).

Ja naudas noguldišana bankas krājkontā, investīcijas akcijās vai ieguldījumu fondos trīs gadu laikā saglabājušas teju nemainīgu piekritēju loku, gandrīz divkāršojies to iedzīvotāju skaits, kuri dod priekšroku ieguldījumiem kriptovalūtās. Pirms trim gadiem tām bija vien 5% piekritēju, bet šogad - jau 9% jeb teju katrs desmitais Latvijas iedzīvotājs.

"Kā liecina aptaujas rezultāti, Latvijas iedzīvotāji turpina uzticīties šķietami stabilām vērtībām. Ja nekustamā īpašuma popularitāte ir saistīta ar tā klātesamību katra cilvēka dzīvē, kas rada drošības sajūtu, tad zelta popularitāte sakņojas paaudzēs un nu jau sāk zaudēt savas pozīcijas labāku ieguldījumu alternatīvu priekšā. Atzinīgi jāvērtē, ka nu jau tradicionālie uzkrājumu risinājumi, kā pensiju 3.līmenis un uzkrājošā dzīvības apdrošināšana, kļūst vērtīgāki sabiedrības acīs, kas, visdrīzāk, skaidrojams ar to, ka aizvien lielāka sabiedrības daļa šos risinājumus izmanto ikdienā uzkrājumu veidošanai," skaidro Swedbank Finanšu institūta vadītājs Reinis Jansons.

Tomēr realitātē ieguldījumu veidošanas stratēģijas būtiski atšķiras no vēlamā scenārija. Vislielākā plāsa veidojas starp vēlmi un spēju ieguldīt nekustamajā īpašumā - lai arī 41% to uzskata par labāko ieguldījumu veidu, tikai 10% iedzīvotāju pēdējo trīs gadu laikā tiešām ir veikuši šādu ieguldījumu. Arī vēlme ieguldīt zeltā stipri pārsniedz praktisko pieredzi: zeltā pēdējo trīs gadu laikā investējuši tikai 4% iedzīvotāju jeb apmēram piektā dala šī ieguldījumu veida atbalstītāju.

Visbiežāk nauda tiek ieguldīta pensiju 3. līmeni - šo iespēju izvēlas 24% Latvijas iedzīvotāju, un tikpat bieži tā nogulst

bankas krājkontā, kaut arī atbalsts šīm iespējām ir attiecīgi 18% un 11%.

"Nevienmēr šķietami labākais ieguldījumu veids būs arī piemērotākais un ērtākais. Pētījums tikai vēlreiz apliecinā, ka krietni svarīgāk ir izmantot sev reāli ikdienā derīgus un ērtus ieguldījumu veidus, nevis dzīvot ilūzijās par kāda mistiska ideālā ieguldījuma meklēšanu. Piemērs ar nekustamo īpašumu lieliski parāda, ka reālajā dzīvē šāds ieguldījums ir ne tikai lielākās finanses prasos, bet tajā arī jārēķinās ar sarežģītākām formalitātēm. Gaidot brīdi, kad beidzot būs iespēja ieguldīt sarežģītākā veidā, varam palaist garām uzkrājumu veidošanu tajos instrumentos, kas jauj savu labklājību sākt vairojot jau šodien. Ir svarīgi novērtēt sev piemērotāko un ērtāko ieguldījumu veidu, kā arī sekot savai izvēlei, patiešām ieguldīt tajā," norāda Reinis Jansons.

Tomēr joprojām 47% Latvijas iedzīvotāju neveic nekādus ieguldījumus, kas ir tikai par 2 procentpunktiem mazāk nekā 2018. gadā, parādot ļoti lēno uzkrājumu kultūras veidošanos. Likumsakarīgi, ka biežāk ieguldījumus neveic cilvēki ar mazākiem ienākumiem - līdz 400 euro (63%). Salīdzinājumam - naudu neieguldīt tikai 17% iedzīvotāju ar lieliem ienākumiem (virs 1000 euro). Toties šajā grupā visbiežāk izvēlas ieguldīt pensiju 3. līmeni (47%) vai noguldīt naudu bankas krājkonta (47%).

Dažādi

Dūmvadu, dabīgo ventilačiju, apkures ierīcu, dūmeju apsekošana, tīrīšana, remonts, izgatavošana, mūrēšana, oderēšana, uzstādīšana. Celtniecības darbi, remontdarbi. Dūmu detektori, uzstādīšana. Materiālu piegāde. Tālr. 22363236, 20404400.

Pārdod

Pārdod metāla jumtus un noteksistēmas no ražotāja. Cena no 6,50 EUR/m². Tālr. 28382940.

Bioloģiskā saimniecība pārdod jērus (3 mēn.). Tālr. 28342100.

Pārdod zemi Balvos. Tālr. 28235483.

Pārdod 1-istabas dzīvokli Balvos, 2. stāvā, EUR 9000. Tālr. 26605596.

Pārdod 1,5-stāvu vasarnīcu "Ezermalā-1". Informācija par tālr. 26262087.

Skaldīta malka. Cena 23 EUR/berkubā. Piegādes apjoms līdz 7 berkubiem. Ir sausā. Tālr. 25543700.

Pārdod skaldītu malku ar piegādi. Kravas cena - EUR 160. Tālr. 26425960.

Bioloģiskais medus. Tālr. 28324075.

Pārdod metāla plāksni (betona), skrūvspiles, žoga sietu, aprīkojumu apkurei. Tālr. 20102140.

Pārdod braucamu zāles plāvēju ar savācējgrozu. Tālr. 29430409.

Pārdod sivēnus Rugājos. Tālr. 29234943.

Pārdod siena rullus Baltinavā. Tālr. 29250476.

Apsveikumi

Tavas dzīves rožu dārzā, skaistākie no gadiem zied, nemanot tie mūža dienām, pieskaras un projām iet. nežēlo, ka iet, lai aiziet, gaidi tos, kas atkal nāks. priečājies, ka jauni ziedi Tavā dārzā atkal plauks.

Ar daudziem saules stariem, ar ziediem un visa laba vēlējumiem sveicam **Ināru Krivišu** skaistajā dzīves jubilejā!

Anna, Adrija, Ināra, Inga, krustmāte Marcijana

Sie gadi vērtība, kas Tev ir doti, To vajag novērtēt, jo tas Tavs mūzs. Un Tavā mūžā skaistākā no rotām, Ir sirsniņa, kas Tavā sirdī mīt.

Mīji sveicam **Alīnu Vestfāli** skaistajā dzīves jubilejā! Novēlam Tev arī turpmāk starot labestībā un sirsniņbā, kādu atelpas brīdi ikdienas steigā un visu to, kas sirdi dara laimigu.

Balvu Valsts ģimnāzijas kolektīvs

Dažādi

Dr. S.SEMJONOVAS GĀP atvaiņojumā no 12. līdz 25.jūlijam. Aizvieto dr. J.Vancāns.

Piektdien, 9.jūlijā, no plkst. 19.00 līdz 22.00 kafejnīca "VELVES" aicina āra terasē baudīt vakariņas kopā ar muzikantu GREGU.

Zāles plaušana ar trimmeri utt. Tālr. 29165808.

Zāles smalcināšana, 40 EUR/ha. Tālr. 26512307.

Vālo un presē sienu. Tālr. 25599399.

Skābsiena gatavošana. Tālr. 25599399.

Vēlos īrēt 2-3-istabu dzīvokli. Tālr. 25719420.

Pērk

PĒRK APSES ZĀGBALĶUS.

Alūksnē, Merķeļa ielā 20,
un pie ceļa visā Latgalē un Vidzemē
Tālr. 29276883

Augstas cenas, ātra samaksa.

Z.s "Strautiņi"
iepērk mājlopus.
Samaka tūlītēja. Labas cenas.
Tālr. 29411033.

**IEPĒRK
MĀJLOPUS**
-AUGSTAS CENAS
-SAMAKSA TŪLĪTĒJA
-ELEKTRONISKIE SVARI
tel. 27777733
www.galasparstrade.lv

Pērk mežus, zemi, izcirtumus, cirsmas. Tālr. 29433000.

Pērk mežus, cirsmas. Tālr. 29419597.

Pērk zirgus. Tālr. 25943753.

Kolekcionārs pērk savai kolekcijai vecas grāmatas, kartīnas un fotogrāfijas. Tālr. 29787887.

Pērk automašīnu (VAZ, ZAZ, AZLK, IŽ, GAZ). Tālr. 22463820.

PĒRKAM

* Augošu koku cīrsmas un sortimentus pie ceļa;

* Papīrmalku ostās:
(Rīga, Mērsragā, Liepājā)

Meža iepāniekiem:
• Velcam bezmaksas konsultācijas;
• Palīdzam meža takačījas sagatavošanā, cirsmu iestigošanai;
• Palīdzam iestiegti ciršanas pieteikumu VMD.

Telefoni informācija: 26115369; 67804343
www.metsaforest.com.lv

**E'Stilo veic
pārveidošanu!
IZPĀRDOD
VISU APGĒRBU
par iepirkuma cenām
ar 50% atlaidi!**

Balvos, Brīvības ielā 55, 2. stāvā.

No 16. līdz 23. jūlijam iespējami siltumenerģijas padeves pātraukumi no katlu mājas VIDZEMES ielā 9c sakarā ar remontdarbiem katlu mājā. Atvainojamies patēriņajiem par sagādātajām neērtībām.

AS "BALVU ENERĢIJA"

Līdzjūtības

No liepām līst savāds lietus - kā
asaras.

Ne medus, ne rasas lāses.

Viegli vējo liepu lapas,

Tās atvadas māj. (Dženija)

Negaidītā sāpju brīdi esam kopā ar Mariju Supi, māsu GENOVEFU

mūžības celā pavadot.

Upītes etnogrāfiskā ansambļa

sievās

Atkal kāda zvaigzne kritot izdziest

klusi,

Atkal stāvā kalnā kādi soļi rimst,

Kāds vārdū sauks, viņš

neatsaukīties

Tikai atbalss skanēs, izgaisīs.

Klusa un patiesa līdzjūtība

tuviniekiem, GUNTARU KĻANSKI

pavadot klusajā mūžības ceļā.

Dace, Lita, Artis ar ģimenēm

Kā senāk ziedēs ceriņkrūms aiz

loga,

Kā senāk smaržos baltais ābolīņš,

Bet sētas vārtos sagaidīt vairs

nenāks

Un savu roku nesniegs miļā māte.

Kad pāri apklususai dzīves takai

kļājas smilšu un ziedu sega, esam

kopā ar Aivaram Avotiņu un viņa

ģimeni, MĀMULĪTI, VĪRAMĀTI,

VECMĀMINU Dieva valstībā

pavadot.

SIA "Sapards" kolektīvs

celā pavadot.

Paziņojumi

BALVU PUBLISKĀ PIRTS ir atsākusi savu darbu ar 02.07.2021.

Pakalpojuma pieejamais laiks :

Piektdienās (vīriešu diena) - no plkst. 12.00 līdz 22.00.

Sestdienās (sievietes) - no plkst. 13.00 līdz 19.00;

(vīrieši) - no plkst. 20.00 līdz 22.00.

Apmeklējot Balvu publisko pirti, ir nepieciešams uzrādīt derigu Covid-19 sertifikātu, kas apliecinā, ka persona ir: vakcinējusies pret Covid -19; pēdējā pusgada laikā ir pārslimojusi Covid-19; pēdējo 48 stundu laikā ir veikusi Covid-19 testu un tās rezultāts ir negatīvs.

Papildus sertifikātam, lūgums, uzrādīt arī personu apliecināšu dokumentu (pase vai ID karte).

Neskaidru jautājumu gadījumā, lūgums zvanīt pa tālruni **26703637**.

Līdzjūtības

Es būšu visur...

Kā rasa ziedos,

Kā smarža kokos,

Kā vēsma baltās ābelēs.

(A.Eglītis)

Lai katras austosās dienas klusums dod mieru, spēku, izturību Jānim, Antonam Jaundzeikariem, visiem tuviniekiem, pavadot MĀSU Dieva valstībā.

Paulis, Daina

Balts enģelis atnāca sapni

Un aiznesa tevi sev līdz.

Tai baltajā, baltajā Saulē,

Kur nesāp, kur nesalst, kur silts.

(A.Mūrniece)

Izsakām visdzīlāko līdzjūtību brāliem, dēliem, pārējiem tuviniekiem, pavadot mūžības ceļā

ANTONINU AVOTIŅU.

Losāni, Anita Jaundzeikare

Gaiša ceļa sargātāja

Tu mums biji, māmulit,

Nu tev pārklāj kapu priede,

Vēsu smilšu paladziņā.

Izsakām līdzjūtību **Aivaram Avotiņam ar ģimeni, MAMMU** zemes klēpi guldot.

SIA "Kalna namī" kolektīvs

Saņem, labā Zemes māte,

Vienu sirmu māmuliti.

Apsedz viņu silti, silti

Savām smilšu villainēm.

Mūsu patiesa līdzjūtība **Inai Zelčai un pārējiem tuviniekiem**, pavadot BIRUTU ZĪBERGU mūžības ceļā.

DSPC kolektīvs

Tavu dvēseli enģēji uz spārniem tur, Ar mījiem vārdiem lielo sāpi vieglaik bur.

Lai tavi mīlie var tālāk doties,

Par visu labo tev pateicoties.

Mūsu patiesa līdzjūtība **Aināram Zelčam un tuviniekiem, MĀMIŅU** zemes klēpi guldot.

Tilžas pagasta pārvaldes kolektīvs

Kad vakaram tavam vairs neaustr rīts,

Kad mūžības gājieni tev izevānīts, Tad dvēsele brīva mūžībā iet,

Kur saule nekad vairs nenoriet.

Izsakām dziļu un patiesu līdzjūtību dēliem, māsām un pārējiem tuviniekiem, ilggadējo draudzes locekļi un kalpotāju **Biruto Zibergu** mūžības ceļā pavadot.

Tilžas evaņģēliski luteriskā draudze un mācītājs

Manas dienas nostāgātās,

Mana dzīve nodzīvota,

Nu aizeju mūža dusā

Baltā smilšu kalniņā. (Latv.t.dz.)

Skumju brīdi esam kopā ar **Svetlanu Dzeni un pārējiem tuviniekiem, MĀMIŅU** mūžībā pavadot.

Darba kolēges

Nobirst, māmiņ, visi ziedi,

Koki paliek mums,

Paliek ausmas, paliek rieti,

Paliek debessjums.

Mūsu dziļa līdzjūtība **Jānim Nikolajevam ar ģimeni, TUVU CILVĒKU** zaudējot.

Raiņa ielas 39.nama 3.iejas kaimiņi

Indeks
3004

IZNĀK OTRDIENĀS, PIEKTDIENĀS
IZDEVĒJS
SIA "BALVU VADUGUNS"
Nodokļu maksātāju apliecības Nr.
LV43203002982

REDAKCIJAS ADRESE